

Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XXXVII

ЛЮТИЙ — 1987 — FEBRUARY

Ч. 363

Голова ОДУМ-у Канади Василь Тимошенко передає бандуру „Полтавку“ Оксані Родак з Торонто.

Цю бандуру купив ОДУМ Канади і її передається щороку іншій філії, щоб бандуристи тієї філії познайомилися із способом гри на „Полтавці“.

Оселя „Україна“, 1985 р.

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

в Канаді:

В. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario
Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catherines, Ont., L2M 7H1

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C. Y2A 6X3

Vira Kanareisky
6639-43 Rd., Rosemount
Montreal, P.Q. H1T 2R7

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko
72 Feather Bed In.
Hopewell, N.J. 08525

Leonid Jemetz
2941 Amboy Road
Warners, N.Y. 13164

W. Ponomarenko
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У Зах. Німеччині:

Muchajlo Ihnatenko
2 Hamburg — Wandsbek
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

В Австралії:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді
Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редагує Колегія:

Л. Ліщина — редактор,
С. Голубенко, Ю. Криволапов,
В. Родак, А. Лисий,
О. Пошиваник, Ю. Смик,
О. Харченко, Л. Павлюк.
Це число редагував: О. Харченко
Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk

5240 N. Le Claire Ace.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

- У США, у Канаді і в Україні** 15.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.50 дол.
- В Австралії** 10.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 1.20 дол.
- В Англії і Німеччині** 11.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.25 дол.
- В усіх інших країнах Європи** 10.00 (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.
- В усіх країнах Південної Америки** 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 75 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 50 канадійських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Іл. Бондарчук, С. Кузьменко. М. Вірний — Один з велетнів. Л. Ліщина — Нелін апетит. Н. Сукманська — Не звикайте до таблеток. Т. Ліщина — Одумівці моєї генерації мусять працювати в ОДУМ-і. О. Харченко — Ірина Бубнюк. Вол. Шелест — Образні асоціації у поезії Ліни Костенко. Родинна хроніка. Листи до редакції.

Лл. БОНДАРЧУК

КРУТИ

Під Крутами не пам'ятник стоїть
У тишині замріяної далі,
Юнак, відлтий з вороної сталі,
Не дивиться у сонячну блакить.
Над Крутами

німіє
тишина...

Могил нема. Слідів не залишилось.
Як скорбна мати, низько похилилась
Береза одинока і сумтна.

І тільки сокіл часом пролетить
Та журавлі прокрукають весною.
Кривий багнет, поїджений іржою,
У рівчаку зарослому лежить.

Над Крутами німіє тишина,
Вітри колишуть соковиті трави,
Як свідок горя і сумної слави,
Мовчить земля —

могутня і страшна.

Народе лицарів великих,
Князів в кольцугах, славних козаків! —
На що тебе москаль жорстокий звів?
Куди ти йдеш?

Невже в безсилах криках

Дітей, що Київ захищать пішли
І більш не повернулися додому,
Невже ж на жертвеннику їх страшному
Чуття твої

людські

Не ожили?!

Розрию землю я під Крутами тверду,
Могилу розверну, як неvigойну рану,
Тебе я силою до неї приведу,
Про них — живих — розказувати стану.

Про чорнобрових, юних, як весна,
Про кучерявих, з карими очима
І з поглядами світлими, ясними,
Мов сонячних світанків далина...

Дивись на них! Запам'ятай навек:
Це — сором твій стоїть!

Твоя могила...

В тобі ж, народе мій, була та сила,
Якою Хміль страшний ляхів посік!

Душею ти своєю стрепенись —
Прокинсь! Іди за краццями синами
І запанує мир тоді між нами
І станеш вольним ти, як був колись.

За сталь холодну зброї, рідний мій,
Вхопись мільонними руками,
Вгризись, як вовк, жорстокими зубами
І на землі оскверненій твоїй
Розплатою

тяжкою

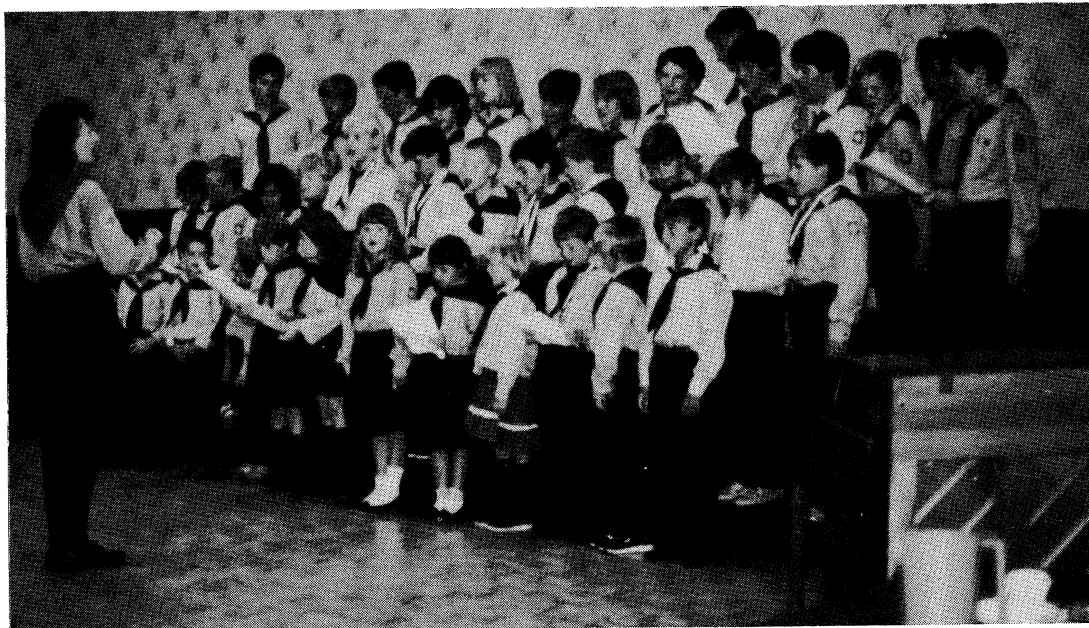
відплатись

Отим, хто душу вивернув із тебе,
Хто відібрав життя і рідне небо
І волю

закопав

твою

колись...

Під час концерту на виховно-відпочинковім таборі. Диригує виховниця Світлана Ліщина.
Оселя „Україна“, літо 1986 р.

Фото Вас. Тимошенка

ПРЕЗИДЕНТ РЕГЕН ВІРИТЬ У КРАЩЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

З нагоди 69-ої річниці проголошення самостійності України, президент США Роналд Реген підписав і переслав УККА наступну прокламацію:

БІЛИЙ ДІМ
Вашінгтон
20 січня 1987

Мені дуже приємно висловити найсердечніші привітання українським американцям і Українському Конгресовому Комітетові Америки з нагоди відзначення 69-ої річниці проголошення незалежності України.

В той час, коли ви пригадуєте радісний день незалежності майже 70 років тому, і святково відзначаєте вільності, які забезпечує демократичне суспільство, ми згадуємо за залізною завесою тих, кого й далі турбують і переслідують за їхні релігійні і політичні переконання. Кампанія проти обронців Української Католицької і Православної церков немилосердно продовжується. Ув'язнення Йосифа Терелі, о. Василя Кобрини і Левка Лук'яненка, насильне заслання Юрія Шухевича це трагічні приклади довголітніх ув'язнень і жорсткого трактування українців, які змагаються за волю і національне самовизнання.

Безперервна русифікація України і посилене руйнування історичних і культурних інституцій наглядно показують презирливу урядову советську політику неоколоніалізму.

Протягом цього часу випробування та іспиту вашої улюбленої нації ми невпинно дивимося в майбутнє з надією і вірою, що з Божою допомогою Україна знову зазнає радості волі й незалежності.

Щастя Вам, Боже!

Роналд Реген

Василь Бенко — господар оселі „Україна“.
Фото Вас. Тимошенка

ЗБІЛЬШЕНО БЮДЖЕТ ДЛЯ ЕТНІЧНИХ СЕРЕДНИКІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

(Канадська Сцена) — Достойний Дейвид Кромбі, міністер відповідальний за Багатокультуралізм, сказав на Десятому З'їзді Канадської Етнічної Пресової Федерації, який недавно відбувся в Торонті, що бюджет федерального уряду на оголошування в середниках етнічної масової інформації збільшиться на 500,000 доларів у 1987-му році.

У додатку до 1.25 мільйона доларів на оголошування в друкованих середниках масової інформації буде призначено ще пів мільйона доларів для урядових оголошень по радіо і на телевізії.

Кромбі сказав, що разом з урядом, підприємствами та середниками здоров'я, освітніми і соціальними інституціями, середники масової інформації мусять знайти нові і творчі шляхи, щоб відповісти вимогам і викликам 21-го століття. Один такий виклик, це дальша потреба нових імігрантів. Зі „старінням“ нашого населення і спадком народжень, сучасне населення Канади зі своїми понад 24-рма мільйонами людей може зменшитися до 11.5 мільйона коло 2051-го року.

Міністер сказав: „Нехай вони не обманюють вас, що багатокультуралізм є тільки матеріалом ‘великого міста’“. Він сказав, що не тільки наші великі осередки, такі як Торонто, Монтреаль і Ванкувер, але й менші міста і навіть позаміські райони відчуватимуть збільшений вплив від майбутньої іміграції та поступової потреби для допомоги середникам етнічної масової інформації, щоб допомагати новоприбулим достосуватися до життя в новому довіклілі.

YAR'S KIDS'D THING

**КРАМНИЦЯ ДИТЯЧОЇ
ОДЕЖІ І МЕБЛІВ**

Власник Ярослав Галябар

2314 BLOOR WEST
TORONTO, ONT., M6S 1P2
tel: (416) 767-7860

Микола ВІРНИЙ

ОДИН З ВЕЛЕТНІВ

Петро Могила походив із старовинного молдавського роду. Його батько був молдавським господарем (князем). Рід Могил був посвоячений з польськими або з спольщеними магнатами, такими, як Потоцькі, Вишневецькі, Корецькі, Пржерембські. Рід Могил належав також до польської шляхти і мав тісні політичні зв'язки з Польщею і її королівським двором. У Могил були великі маєтки на Поділлі й Київщині.

Початки освіти майбутній митрополит здобув у Львівській братській школі. А потім подорожував країнами Європи і був слухачем у різних університетах, зокрема в Сорбонському, в Парижі.

Петро Могила не вибрав військової кар'єри, хоч і служив у війську і брав участь у великій битві польсько-українського війська з турками під Хотинном у 1621 році.

Отже, світська кар'єра, ба навіть двір короля польського, не полонили Петра Могили.

Рід його, і він, залишалися вірними православної вірі, не зважаючи на всі свої княжі права і всі привілеї від польської Корони.

Можливо, що вирішальний вплив на Петра Могилу мав митрополит Ізидор Борецький, який підтримував його кандидатуру, коли обирався архимандрит Києво-Печерський.

В 1627 році Петра Могилу обрали архимандритом Києво-Печерського монастиря.

„Енергійний і амбітний“ Петро Могила, — за характеристикою академіка Михайла Грушевського, — заходився творити своїми коштами школу, розіславши завчасно відповідних молодих монахів у різні краї здобувати потрібні науки.

Літом 1631 року, коли архимандрит Петро Могила приїхав до Львова, то видав там наступну деклярацію:

„Я Петро Могила, з Божої ласки архимандрит київський печерський, бачучи в православної церкві велику втрату в душах людських через неосвіченість духовних неученне молодіжи, за ласкою і поміччю Божою і за власною волею моєю, бажаючи запобігти такій великій втраті й хочаби позискати заблудивших від православія, рішив фундувати школи на те, аби молодіж у всякій побожності, в обичаях добрих, в науках свобідних була виховувана (цвичена), а то не на якусь користь, або славу мою, а тільки на славу і честь живоначальної Тройці, на користь і потіху православного роду. (...)“

Сказав і зробив! У завязаного архимандрита слово з ділом не розходилося. З величезним ентузіазмом взявся він за будівництво школи. Йому здавалося, що час і життя вимагає дати перевагу латинському характеру над грецько-слов'янським. Такою мала бути його нова школа. Але це не сподобалось багатьом у Києві і мало не довело до по-

ганих наслідків, насильства супроти архимандрита Петра Могили. Проти такої школи почало ширитись велике незадоволення і то не тільки серед київської людности, але й серед всевладної козащини. Невдоволення було таким великим, що змусило „завязаного Воеводича“ скласти зброю, відмовитися від такої ідеї.

Київська шляхта і братчики упросили Петра Могилу не відмовлятися від школи, а поєднати її з школою братства. А братство, у вдячність за це, пообіцяло (так і зробило!) признати його на все життя його старшим братчиком, опікуном і, кажучи тогочасною мовою, „дозорцем“ братства і з умовою, що виборні „старости“ братства ні в чому не будуть противитися раді й волі Могили, і в усім будуть його слухати.

Петро Могила прилучив фундовану ним школу до школи братства, чого просили братчики, міщанство й духовенство та військо запорозьке, Гетьман і все лицарство.

Історики не сумніваються в тому, що саме становище, зайняте в цій справі військом Запорозьким, головно і спонукало архимандрита Петра Могилу піти на компроміс і відмовитися творити і підтримувати „латинське і польське училище“, яке, як ми вже згадували, на його погляд було потребою тогочасного українського життя. До того часу таких училищ, чи шкіл, в Києві не було і їх опасались. І як не дивно, але цей компроміс не тільки не пошкодив Петрові Могилі, а навпаки, його авторитет почав зростати, і ще більші маси людей почали його шанувати. Не дивно, отже, що коли треба було думати про нового митрополита, НИХТО не виступив проти Петра Могили.

Ось що пише про цей період життя молдавського князя Петра Могилу визначний історик України, академік Михайло Грушевський:

„...Але характер, енергія, здібності, проявлені молодим печерським архимандритом в сім шкільнім інциденті, очевидно, були відповідно оцінені і в київських інтелігентських сферах, і в козацьких кругах. Капітуляція була зроблена з честю для нього: за ціну перенесення фундації до братства він здобув роллю його старшини, і енергійний, повний ініціативи й амбіції характер Могили давав гарантію, що в його руках сі права старшого братчика не будуть порожнім почесним титулом.

... Комбінація ся відкривала дуже важні перспективи спеціально для київських кругів, заінтересованих успіхами культурного, національного руху. Всі три центри, всі три найважливіші — Печерська лавра, брацтво, митрополія, між якими було зазначилося певне напруження, певна небажана дізгармонія, суперництво, тепер сходилися в одних руках

— енергичного й здібного печерського архимандрита, і він мав спромогу ті матеріальні і моральні засоби й сили, які давало йому довіре суспільности, і престиж єрархічного голови, і літературні та наукові здібности київських літераторів, і услуги друкарського верстату сконцентрувати і пляново використати на здійснення своїх освітніх і релігійно національних плянів. Церковні й культурно-освітні інституції київські на кільканадцять літ злили ся в одну велику, могутню інституцію, кермовану сильною рукою Могили, що кладе глибокий слід своєї індивідуальности на всім характері культурно-релігійного київського життя сих часів, а навіть на культурнім життю цілої України, завдяки тому центральному, першорядному значінню, яке здобуває собі Київ для цілої України (й Білоруси по части) з другим і третім десятиліттем.“

Українські й неукраїнські історики згідні в тому, що за часів Могили, Київ став безсумнівним центром для всього православного світу Польщі, й Литви. Він стягнув до себе сили з усіх навколишніх земель і його культурно-національне життя, з його ясними й темними сторонами, в третьому, четвертому і п'ятому десятиліттю 17-го віку здобуває незвичайне значення для цілої України, як і для Білоруси.

У ті часи Польща взагалі не визнавала Православної Церкви. І можна собі уявити яких впливів і яких зусиль треба було мати щоб домогтися легалізації прав православної Церкви і її ієрархії. Величезна, якщо не вирішальна заслуга в цьому Петра Могили. Ревно виступав він і проти унії православної Церкви з уніятською. Щобільше, йому вдалося добитися того, що уніяти передали Православній Церкві назад Софійський собор, Видубицький монастир та інші церкви. Він реставрував Софійський собор і Києво-Печерський монастир, з його ініціативи почались розкопи Десятинної церкви в Києві.

Лаврська школа, яку в 1631 відкрив Петро Могила, в 1632 році об'єдналася з Київською братською школою і в 1633 році ця об'єднана школа дістала назву Києво-Могилянської колегії, а з 1701 року, після перейменування, ця школа почала носити назву — Київська академія.

В квітні 1633 року, у Львові, архимандрита Петра Могили було висвячено в єпископи. А в липні того ж року, він прибув на інтронізацію до прадавньої митрополичої катедри святої Софії — Премудрости Божої. Ця катедра була на деякий час захоплена уніятами і перебувала в занепаді й занедбанні. Але, як ми вже згадували раніше, завдяки заходам і зусиллям Петра Могили цю святину повернули православним. І тепер до неї приїхав митрополит Петро Могила. Зустріли його сотні людей з усіх станів — міщани, козаки, бояри. Всі вони радісно вітали нового митрополита „стрічами, промовами, віршами й школярськими ораціями“, — як каже академік Михайло Грушевський.

Митрополит Петро Могила розгорнув ще

більшу й ширшу освітню й видавничу діяльність.

В 1634 році він відкрив філіял своєї колегії у Вінниці, а в 1636 році за його ініціативою було створено латинську колегію в Кременці, а в 1640 році, знову з його ініціативи було засновано Слов'яногреко-латинську академію в Яссах.

Дбав Митрополит і про книгодрукування, і сприяв письменникам і художникам не тільки на Україні, а й у Валахії та в Молдавії.

Під його наглядом і керівництвом, підібрані ним вчені люди займалися перекладами, писанням нових книг, які служили охороні й славі православію. Так, під керівництвом митрополита Петра Могили, було створено „Православне сповідання віри“, схвалене й затверджене всіма східними патріярхами. Ця книга набрала авторитету для всього Православного світу, всієї Церкви, і такою втримується по сьогоднішній день. Під наглядом митрополита Петра Могили друкувались богослужбні книги. Одним із важливіших видань був великий Требник. Митрополит мав намір, і готуватися перевидавати Біблію та Життя Святих, але не здійснив цього великого задуму через передчасну смерть.

Водночас Митрополит Петро Могила був автором кількох книг і цілого ряду полемічних проповідей. Так, наприклад у 1616 році він видав „Євангеліє учительне“, 1636 р. „Анфологіон“, а десять років пізніше вийшла його книга „Євхологіон“.

Зосереджену у своїх руках церковну владу, величезні матеріальні засоби, включно з неймовірно великим авторитетом серед православних і католиків та широкими політичними зв'язками, митрополит Петро Мигила використав не для себе, а на службу українському народові, на службу православію. Людина, „надзвичайно великого розуму й освіти та твердого характеру“, як свідчили про нього його сучасники, підніс освітній і духовний рівень та сприяв культурному розвиткові серед церковних і світських кіл. Він, все віддавав Українській Православній Церкві та її вірним. Праця його була такою широкомаштабною, що історія цілком справедливо назнаменувала часи управління Українською Православною Церквою за митрополита Петра Могили власним його ім'ям, як „доба митрополита Петра Могили“, або „Могилянська доба.“

Можна тільки шкодувати, що такої обдарованости, такої практичної благодатности людина, як Отець Митрополит Петро Могила прожив так коротко. бо всього 50 років, і з того тільки 14 пробув на престолі Митрополита.

„Воеводич Молдавський“ народився (за новим стилем) 10 січня 1597 року, а помер 11 січня 1647 року.

Митрополит Петро Могила — ОДИН ІЗ ВЕЛЕТНІВ НАШОЇ ІСТОРІЇ, ОДИН ІЗ ТРЬОХ ВЕЛИКИХ МИТРОПОЛИТІВ КИЇВСЬКИХ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ, впродовж тисячолітньої її християнської історії.

Використана література:

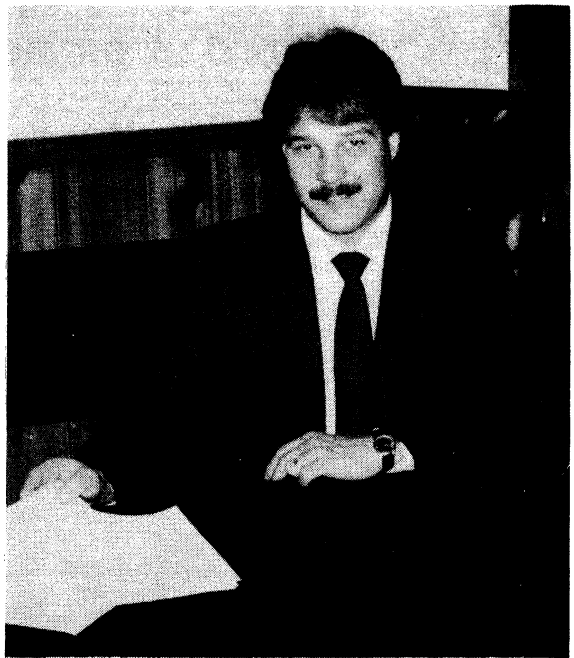
„Історія України-Руси“ Михайла Грушевського, том 7, Видавниче Товариство „Книгоспілка“, Нью-Йорк, 1956 р.

„Нарис історії Української Православної Церкви“ Івана Власовського, том 2, Українська Православна Церква в США. Нью-Йорк, Бавнд Брук, 1956 р.

„Українська Радянська Енциклопедія“, том 7, видання друге, Київ, 1982.

„Очерк Історії Західно-Русской Церкви“, І. Чистовича, часть вторая, С. -Петербург, 1884.

„Історія Християнської Православної Церкви“, протоієрея Петра Смирнова, Іздание двадцать третье, Іздание Свято-Троїцького Монастиря, США, 1957.

ПОПРАВКА

Репортаж „Конференція українських батьків“, в грудневім числі „МУ“, ст. 7 написала Валентина Родак. Також, останнє речення в цім репортажі мало бути „Мимо малочисельної участі українського громадянства, конференція пройшла успішно і напевно принесе позитивну користь у справі освіти українських дітей в англійських школах міста Торонта“.

Павло Лисик — фінансовий референт оселі „Україна“.

Фото Вас. Тимошенка

УКРАЇНСЬКИЙ БРАТСЬКИЙ СОЮЗ

БРАТСЬКА ЗАПОМОГОВО - ОБЕЗПЕЧЕНЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ
В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

що нараховує понад 24 тисячі членів і понад \$9,500.000.00
членського майна.

Український Братський Союз має добірні найновішого типу поліси забезпечення на дожиття і на посмертне для старших і дітей членів. Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає своєму українському народові морально і матеріально в його стремлінні визволитися з чужого поневолення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Помагає матеріально освітньо-культурним, видавничим, церковним та спортивним справам. Помагає матеріально незаможним, здібним в науці, українським студентам у вищих школах. Видає свій, демократичного напрямку часопис-тижневик "Народня Воля" українською і англійською мовами та англійський журнал для молоді "Форум". Для вигоди своїх членів і всіх українців провадить літню вакаційну оселю "Верховина" з мальовничим розкішним парком, модерно устаткованими кімнатами, купанням у власному природньому озері та купальному басейні, спортом і культурною розвагою в Кетскільських Горах в Глеи Спей, Н. Й.

Головний осідок УБСоюзу:

440 WYOMING AVENUE, SCRANTON, PA., U. S. A.

Телефони: 342-0937 або 347-5649

БАНДУРА В ЯКІЙ СПІДНЯ ЧАСТИНА ДІБРАНА ІЗ ОДНОГО СУЦІЛЬНОГО КУСКА ДЕРЕВА

На Полтавщині, в околицях Миргороду і Ромодану зберігся серед простолюддя народній переказ, що на звук музичного інструменту має також значення з якого матеріалу інструмент зроблений.

Майстер бандур, Степан Григорович Кузьменко козацьких родів Кузьменків і Гололоб, з великою увагою прислухався до народніх згадок які кружляли серед полтавських кобзарів, і робив записки про таємниці милозвучности гри на бандурі.

Маючи брата Дмитра який числився віртуозом гри і миргородського приятеля відомого бандуриста Шкляря, розробив плян за яким найкраще підібрати матеріал на вибір бандури.

Спостерігав ріст деяких дерев а між ними ті верби які були стрункі й добре освітлені соняшним промінням.

Зрізане і розпиляне дерево висихало роками у затіненому провітряному місці набираючи не тільки

відпорности на тріщини а також тугости, яка надавала бандурі приємного звучання.

Перші його бандури зроблені в таборі „ДП“ Корнберг в Німеччині 1946 року зацікавили учасників капелі бандуристів ім. Шевченка — Погорілого, Мотуза і Кравченка.

В той час Степан Григорович Кузьменко вже мав декілька довбаних бандур і оформив малу таборову капелю з навчанням гри на цьому інструменті.

Бандура яка зараз на виставці відрізняється від сучасних більш модерних тим, що басові струни своєї роботи майстра, а також, декоративним оформленням і металевими частинами та грифом.

Декілька його виробу бандур зберігаються у Мінеаполіс — проф. Олександри Костюк, а в Торонто — Романа Кмітя та сталій українській виставці яка приміщена в „Каса Ломі“.

Одна із перших роблена у Форт Віллям подарована батькам дружини отця Удода — Левченкам як дар вдячности за спровадження до Канади.

Ця, яка зараз на виставці, є власністю пані Неоніли Гави дочки Степана Григоровича Кузьменка.

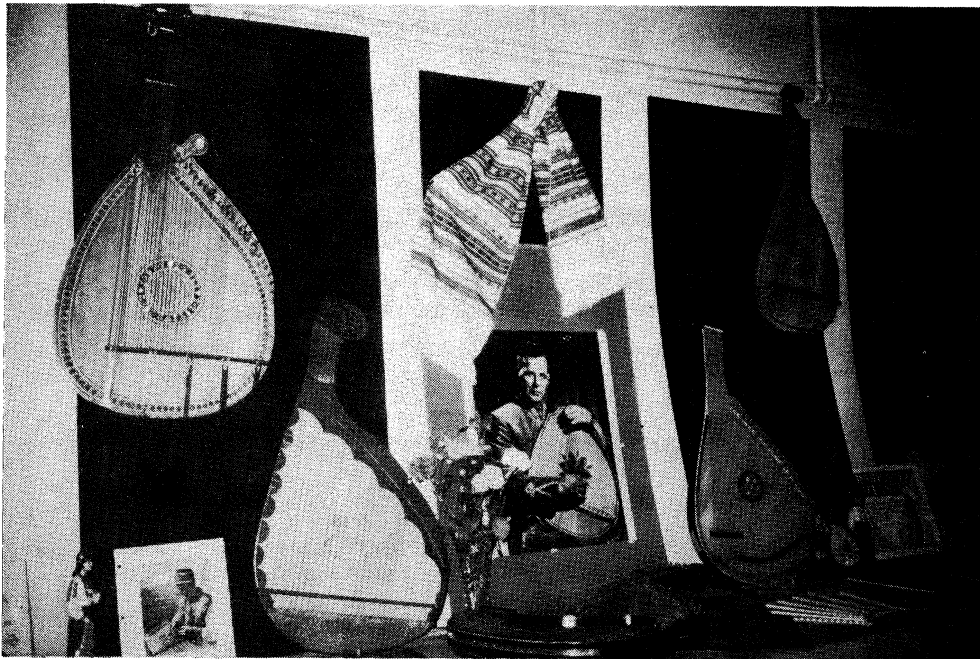

Фото Віри Ке

Частина виставки кобзарського мистецтва на відзначенні 20-ліття Ансамблю ім. Г. Хоткевича де виставлено було 7 різнорідних бандур (див. допис в січневім числі „МУ“).

На фото бачимо 5. Зліва направо:

1. Бандура виробу Степана Кузьменка.
Власність дочки Неоніли Кузьменко. Див. допис. вгорі.
2. Бандура з 1964-1965 р. виробу Федора Артеменка.
Власність Ансамблю.
3. Концертна чернігівська бандура (перед портретом св. п. Г. Китастого)
Власність Оксани Родак.
4. Дитяча чернігівська бандура.
Власність Оксани Родак.
5. „Бейбі“ полтавка виробу Кена Блума з Нью-Йорку — США.
Власність Ансамблю.

Не видно — львівську бандуру (власність Ганнусі Ємець) і полтавську бандуру з перемикачами з Детройту (власність Ансамблю)

Н. СУКМАНСЬКА

НЕ ЗВИКАЙТЕ ДО ТАБЛЕТОК

Нині кожний четвертий житель планети хворіє на алергію. І кількість цих захворювань весь час зростає. Причин тут багато: і вік людини став довшим, а в старості захисні реакції організму спотворюються; і фон радіації підвищений, і повітря та вода не зовсім чисті й т.д.

Сучасну людину весь час і з усіх боків атакують так звані ксенобіотики — чужорідні для організму речовини. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я їх налічується чотири більйони. Причому серед них є такі, що постійно надходять в організм разом з їжею та медикаментами.

Отже, забруднюється і зовнішнє, і внутрішнє середовище людини. І як результат цього — різні отруєння та алергічні хвороби. Трапляються такі форми, які не піддаються лікуванню медикаментами. Більше того, деякі ліки самі можуть викликати аутоімунні захворювання, скажімо, червоний вовчак.

Щодо цього думка завідуючого катедрою терапії Київського інституту вдосконалення лікарів професора Ігоря Михайловича Ганджі однозначна:

— Усі ліки, які ми вживаємо, не байдужі для організму. Часом без них не можна обійтися. Але ми ковтаємо ліки і без будь-якої потреби. Звикнувши до таблеток, зовсім виключили з боротьби захисні сили організму. Заболіла голова — одразу ковтаємо пірамідон. Тим часом прогулянка на свіжому повітрі допомагає набагато краще і не завдає шкоди організмові.

— А скільки існує ліків проти гіпертонічної хвороби? Та чи знаєте ви, що в багатьох випадках може допомогти безсольова дієта? Взагалі раціональне харчування у поєднанні з фізичною культурою — запорука здоров'я на свіжому повітрі — і ви будете здоровими. Навіть стрес набагато менше знаходить розрядку у фізичній активності.

Як було колись? Прадавня людина, скажімо, зустрічалася із звіром. Небезпека! Серце її починало калатати, і вона або тікала, або кидалася на тварину й вбивала її. Тобто і в тому, і в іншому разі проявлялася активність.

А нині? Коли у нас трапляються на роботі стресові ситуації, ми не завжди можемо фізично розрядитися. І всі токсичні речовини, які викидаються у кров, руйнують судини. До речі, щось схоже відбувається і тоді, коли після ситого обіду сідаємо дивитися телевізор. Це той самий стрес. Страшний не він сам по собі — без стресу людина не могла б існувати. Страшна наша фізична бездіяльність.

Ну, а коли людина серйозно захворіла? Тут уже самими руками не допоможеш. Як тут обійтися без ліків? А при таких захворюваннях, як, скажімо, ревматоїдний артрит, червоний вовчак, склеродермія, бронхіальна астма, псоріаз та інші, тобто при

аутоімунних і алергічних хворобах, про які йшла мова, доводиться вживати гормональні препарати та імунодепресанти у великих дозах. Вони викликають різні ускладнення в організмі й далеко не завжди є ефективними.

Виявляється, і тут можна обійтися без ліків. На кафедрі терапії застосували для цього метод гемосорбції. Це новий напрям у медицині, який виник порівняно недавно. Основним принципом його є не введення в організм ліків, а видалення з нього токсичних речовин. Кров пропускають крізь спеціальні речовини — сорбенти, і вона очищається.

Гемосорбція ніби моделює імунну систему організму. Її можна назвати штучною печінкою, що працює поза організмом. Колонка із сорбентом видаляє з крові різні низькомолекулярні сполуки, які є токсичними і можуть порушувати роботу, різних органів. Таким чином у ній призбираються речовини, що викликають той чи інший патологічний стан. На основі їх аналізу можна з'ясувати причини хвороби. Це нині один з найефективніших методів боротьби з ксенобіотиками.

На кафедрі терапії з допомогою гемосорбції пройшли вже десятки хворих, яким не допомагали жодні медикаменти. Більше того, вони викликали різні ускладнення.

Ось типова картина. Жінка протягом двох років хворіла на червоний вовчак у дуже складній формі. Були уражені шкіра, м'язи, суглоби, серце. З'явилися ознаки інтоксикації, підвищувалася температура, боліли м'язи, ніяк не вдавалося перемогти загальну слабкість. Преднізолон не полегшував стану, а зменшення його доз одразу ж загострювало хворобу.

Лікар провів лише два сеанси гемосорбції — кров пропустили крізь активоване вугілля. І хворобу не впізнати.

І таких хворих багато. Штучна печінка вправно очищає кров, допомагаючи цьому органу впоратися із своїми функціями. Застосовують її і при різних отруєннях.

На кафедру терапії потрапляють, як правило, тяжко хворі люди з різними ускладненнями, котрі вже не можуть приймати ліки. І всім їм вдається допомогти.

У майбутньому сорбенти справлятимуть цілеспрямовану дію, видаляючи речовини, яких більше ніж потрібно в організмі. Для поширення методів гемосорбції на Україні створена спеціальна наукова рада з цієї проблеми. До речі, вчені вже розробили методи, які дають змогу за один сеанс видалити з організму до одного грама холестерину.

Отже, новий метод знайде своє місце серед ефективних засобів порятунку людини від найтяжчих хвороб.

Тарас ЛІЩИНА

ОДУМІВЦІ МОЄЇ ГЕНЕРАЦІЇ МУСЯТЬ ПРАЦЮВАТИ В ОДУМ-І

Я пригадую коли я був малий, то щосуботи я мусів ходити до ОДУМ-у.

„Чого я маю йти?“, думав я собі часто. Мої приятелі з англійської школи не мусять ніде йти! Вони дивляться на телевізію або бавляться собі надворі. Чого і я не можу бути більше як вони?

Мені забрало довгий час щоб деякі ці питання собі відповісти і зрозуміти. Хоч ще зараз після 24-ох років я ще маю багато питань, деякі речі мені трохи вияснилися.

Я тепер є радий що я був примушений робити деякі речі які мені не подобалися колись. Я тепер бачу що як ми є малі, ми всі є як та дошка на якій крейдою можна писати у школі. На ній може бути багато поганого написано або багато доброго. Це до великої міри залежатиме від батьків.

Хоч більшість би думало що батьки все добре розуміють, часто не є так із того що я бачив. Батьки мусять до довшого віку примушувати своїх дітей ходити до ОДУМ-у (чи до будьякої молодечої організації до якої батьки належать) чи діти хочуть чи ні. (Як я говорю про дітей, то я маю на увазі тих до 18 років). Як я вже сказав, я колись хотів покинути ОДУМ і зробив би це якби мав нагоду, бо воно завжди є легше не робити нічого і бути лінивим.

Батьки також не повинні давати своїм дітям дозвіл працювати (я розумію що є виїмки де родина є досить бідна і діти мусять працювати, але у більшості випадків, про які я говорю, гроші не є фактор у родині). Причина для цього, є що гроші які молода людина заробить у більшості випадків яких я сам бачив не йшли на речі як дійсно були потрібні, а навпаки, йшли на шкідливі речі. Із грішми ці діти тоді часто пов'язуються із цілковито іншою групою людей, і до великої міри гублять контакт з українцями.

Молода людина (і це включало мене) часто не знає що вона хоче від життя і що ОДУМ зробив мені найбільше це навчив мене дисципліни і тримав мене у добрім оточенні між добрими людьми, аж поки мій розум наскільки розвинувся що я міг зрозуміти що є і що не є добре для мене. Що батьки (і діти) повинні зрозуміти із цього є що до певного віку батьки мусять мати більшу контролю над своїми дітьми, бо вони (батьки) мають більше досвіду.

Тепер скажемо що людина уже наскільки доросла що він чи вона уже працює або ходить до університету. Чи це значить що він чи вона повинні покинути ОДУМ? Абсолютно що ні! І я є радий що деякі також в це вірять. Наприклад багато тих осіб з якими я був на таборах, я ще часто бачу і ми є добрі приятелі. Ми часто з'їжджаємося під час зими, на новий рік, або вліті під час табору або на

зустрічі, або їдемо на вакації кудись разом. Ці приятелі є мої найліпші приятелі, бо ми разом підростали і переходили багато того самого. Ми є більше подібні і через це розуміємо один одного ліпше.

Ще одна причина чому ми не повинні покинути ОДУМ є бо якщо покинемо його, то де наші діти будуть підростати, між чужинцями? Хіба ми не хотіли б дати їм таку саму нагоду підростати із українцями і мати українських приятелів? Я думаю що вони були б вдячні нам пізніше так само як і я є вдячний своїм батькам за те що вони мене посилали до ОДУМ-у.

Я є певний що позитивні аспекти ОДУМ-у захоплюють багатьох з моєї генерації працювати в ОДУМі щоб забезпечити існування організації. Вже є доказ що молода генерація перебирає ОДУМ. Голова ОДУМу в Канаді є бувший юний одумівець. Він також організує літні ОДУМівські табори. Голова ОДУМу в США є молодий хлопець мого віку з яким я був разом на таборах. Більшість в Центральному Комітеті ОДУМу є молоді одумівці. Минулого літа на кобзарському таборі був один із наймолодших комендантів в історії ОДУМ-у. Він вважав що є варто віддати частину своїх вакацій щоб допомогти молоді.

Я маю надію що ОДУМівці мого віку та інші з якими я разом працював в ОДУМі, пам'ятатимуть про ОДУМ, і допоможуть ОДУМу як колись ОДУМ допоміг і далі допомагає їм.

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у

„МОЛОДА УКРАЇНА“

з радіовисильні

СНІН НА ХВИЛЯХ АМ 1540

в Торонто

КОЖНОЇ СУБОТИ

від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших

Виховників ОДУМ-у в Канаді.

О. ХАРЧЕНКО

ІРИНА БУБНЮК

Гостюючи у моїх нових знайомих у Монреалі, я звернув увагу на українські мелодії, що їх грала на фортепіяні їхня восьмилітня доня Клавдія. Дівчинка намагалася грати якнайкраще, бо мій приятель Тарас знімав її відео-апаратом. Відео — це дуже практична техніка. Будь-коли можна зупинити процес знімання, переглянути зафіксоване і далі продовжувати, або відкласти касетку на якийсь час і продовжувати колись пізніше, і таким чином можна поступово створити цінну й цікаву родинну пам'ятку. Живучи в Монреалі та будучи донькою мішаного подружжя — тато латвієць, мама німкеня — Клавдія володіє трьома мовами: англійською, французькою і німецькою, а українські мелодії вона почерпнула з музичного підручника, автором якого є Ірина Бубнюк. Через декілька днів я зустрівся з автором книжки і взяв у неї інтерв'ю. Виявилося що дотепер вона випустила в світ чотири підручники, з нотами, текстами і супровідними інструкціями. У своїх книжках Ірина Бубнюк використала понад 600 українських мелодій. Її музичні підручники більше відомі у Сполучених Штатах та у Великобританії, ніж у Канаді. Її можна вважати жінкою-героїнею, бо вона сама, без чоловіка виховала дві доньки. Молодша донька Ліда — теж мисткиня, вона є скульптором, живе і працює у Сполучених Штатах.

Ірина Бубнюк

Дещо з біографії Ірини Бубнюк. Народилася у Саскатуні, провінції Саскачеван. Маючи музичний талант, вона в ранньому дитинстві почала виступати з концертами. З великим успіхом закінчила Королівський Коледж Музики в Лондоні, концертувала в Англії, Сполучених Штатах і в Канаді; професійна співачка, піаністка, критик музики, педагог, суддя міжнародних конкурсів і фестивалів музики, радіо і телевізійна артистка; автор книжок і багатьох статей на теми музики, техніки голосу, резонансу звуку; займала високі університетські посади, наприклад, якийсь час була деканом музичного факультету в Оттавському університеті, викладала музику і техніку голосу в університетах: МекГіл, Конкордія, у франкомовнім Л'Юніверсіте де Монреаль, в університеті Акадія, та в Веньє коледжі; брала участь у багатьох міжнародних конференціях з питань музики, голосу та техніки правильного дихання під час співу і мовлення. Більше про Ірину Бубнюк можна довідатися в: Енциклопедії Музики в Канаді, в Альманасі Визначних Жінок у Світі, в Міжнароднім Альманасі Музики і Музикантів, в Міжнароднім Словнику Біографії, в Альманасі Американських Жінок та в Альманасі Канадських Визначних Жінок. (Словом „альманах“ ми переклали англійське “who is who”).

Музичні підручники вона написала на рекомендацію професорів Королівського коледжу в Лондоні, які належно оцінили її здібності, при тому усвідомлюючи, що у світі бракує доброго такого підручника. На музикальний і вокальний таланти Ірини Бубнюк першими звернули увагу її батьки. Тато був диригентом українського хору в Саскатуні, а мама була довголітньою редакторкою українського журналу в Канаді — „Жіночий Світ“. Українську музику і мелодії вона вивчила в рідній хаті. А коли опрацьовувала музичні підручники, українські мелодії стали їй у великій пригоді. Тепер українськими мелодіями захоплюються любителі музики по всьому світі. Вона вважає, що музика є логічним видом мистецтва.

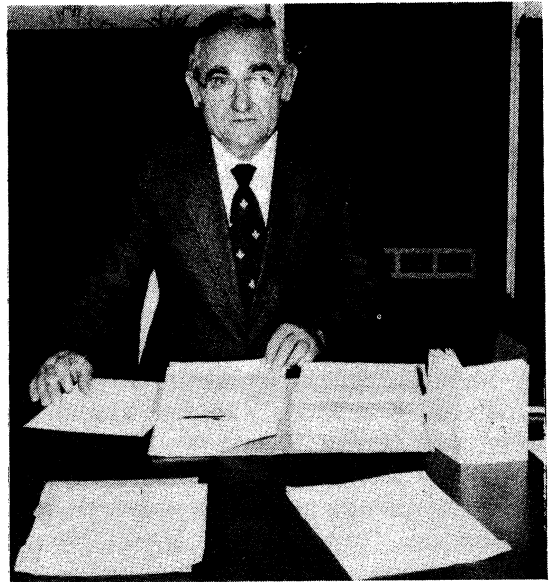
Лекції гри на фортепіяні, що вона їх опрацювала — допоможуть учневі зробити великий прогрес у навчанні у скорому часі. До речі, знання музики сприяє загальному розвитку інтелектуалу людини та допомагає виплекати сильний вольовий характер. Ірина Бубнюк шкодує, що в канадській навчальній системі музика і співи є необов'язковими предметами.

Чи були б її музичні підручники такими ж успішними, якби вона замість українських, в тих підручниках використала мелодії інших народів, напри-

клад, англійські або німецькі? На це питання тяжко відповісти бо інші народи просто не мають так багато мелодій, як ми. А маємо ми безліч прекрасних мелодій. Без перебільшень, з певністю можна сказати, що український нарід, коли йдеться про мелодії — це найбагатший нарід у світі. Вона розповіла про те, що професор Королівського Коледжу Музики, Кравфорд Смит часто відвідував концерти українських хорів у Великобританії. Той професор висловив думку, що українці — найбільш музикальні люди в світі. А паризький професор музики Тематис сказав, що українська мова з усіх мов на світі є найбагатша, щодо резонантності. А резонантність іде в парі з музикальністю. Саме цим і пояснюється висока музикальність українців.

Перше видання її підручника вийшло тиражем у 25 тисяч примірників. На канадську дійсність це пристійний тираж для приватного видання. Дотепер її книжки вийшли англійською, французькою, німецькою, норвезькою та угорською мовами, але на жаль не українською...

Ірина Бубнюк має одну мрію в житті — у майбутніх своїх виданнях музичних підручників подати до українських мелодій по дві або три строфи відповідних українських пісень — українською мовою, та переклади мовою видання. Але ту мрію не легко здійснити...

М. Тищенко — голова статуткової комісії оселі „Україна“.

Фото Вас. Тимошенка

Учасники, інструктори і команда 7-го кобзарського табору ОДУМ-у. Посередині сидить мистецький керівник табору Євген Цюра.

Оселя „Україна“, літо 1986

Фото Вас. Тимошенка

Вол. ШЕЛЕСТ

ОБРАЗНІ АСОЦІАЦІЇ У ПОЕЗІЇ ЛІНИ КОСТЕНКО

Про поетичну творчість Ліни Костенко вже дещо написано, хоч, правда, й небагато, менше, ніж слід, бо її творчість справді заслуговує на більшу увагу, ніж ті обережно-стримані критичні замітки, що свого часу появлялися в газетах і журналах в Україні, чи ті доривочні публікації, які друкувалися поза межами України. Перші з них в основному розглядали її поезію, беручи за критерій позитивні вартості й функційне призначення творчого спрямування поетеси в житті соціалістичного суспільства. Другі — були більш-менш довідковим доповненням до збірної „біографії покоління“ 60-х років, яке, як зауважив І. Кошелівець, „раптово виринуло“ і „сполошило звапнілий ієрархічний апарат Спілки Письменників України“¹.

Таким чином творчість Ліни Костенко піддавалася критичним розглядам у двох наświetленнях, що виходили з протилежних світоглядних перспектив. Однак, можна вважати, що ті оцінки переважно стосувалися ідейно-змістових особливостей її творчості. Себто, коментувалися передусім ті її поезії, в яких поетеса висловила своє ставлення до суттєвих проблем, своє власне розуміння сучасності, і де дала відповідну характеристику подіям, які ви-

ринали в кругі складного процесу десталінізації. Знову ж те, що стосується специфіки її поетичної майстерності: образности та всього того, що відрізняє справжню поезію від посереднього віршоробства, — залишалось, так би мовити, „на інший раз“.

Власне в цьому аспекті, в аспекті специфіки її образотворчих засобів, розвиватимемо наші міркування, що базуватимуться на зразках, узятих із доступного нам її поетичного доробку.

Творчість, як пише В. Романенко, „безумовно починається тільки там, де є усвідомлене прагнення вийти за межі загальновідомого...“². А коли йде мова про поетичну творчість, то треба признати, що вона має свої власні естетичні закони й тому вимагає особливого зосередження уваги, бо вона є „найскладнішим видом словесного мистецтва“³. Отже, при такій передумові кожний творчий здобуток у царині поезії є одночасно й новим відкриттям у складному процесі розуміння життя, бо поезія показує нам складну багатогранність світу в різноманітних образних асоціаціях. І чим сильніший творчий інтелект поета, тим складніша й цікавіша асоціативність образного мислення. Власне у творчих пошуках талановитого поета, як доводив Арістотель, навіть ірраціональні асоціації образів не суперечать розсудкові⁴.

Поетична образність Ліни Костенко свіжа, приваблива, умотивована глибоким відчуттям естетичної міри. Таке образне мислення допомагає у формуванні естетичних оцінок, насторожує критичну увагу й розширює виміри різних понять. Як у зображенні реального світу, так і в уявних образах явищ — Ліна Костенко виявляє справжню поетичну оригінальність. Ось приклад її образного розважання про відхід літа, за яким „погналось перекотиполе“ і прихід осені, коли природа уподібнюється до циганки:

Строката хустка — жовте і багряне —
з плечей лісів упала їм під ноги.
І вся природа схожа на циганку —
вродливу,

темнооку,

напівголу,

в червоному намисті з горобини,
з горіховими бубнами в руках...⁵.

Опоетизована зміна пір року висловлена тут своєрідною комбінацією композиційних елементів: кольорів, ритму, засобів уявного уособлення явищ природи. Тут, наприклад, в образній комбінації перед нами постає цікавий, свіжий композиційний варіант уособленої осені. Цей варіант є властиво творчим наміром поетеси представити загальновідоме в інших суб'єктивних образах.

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road

Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугову
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕНЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно
у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під
назвою SIPCO. Просимо наших відборців заїжджати до наших SIPCO і наповняти авта бензиною.

Переважно поети й прозаїки обарвлюють картини осені сумовитими відтінками, асоціюючи цю пору року зі схилом людського віку. Але тут Ліна Костенко відходить від такої традиційної манери й натомість малює осінь по-іншому. Її творча уява в цьому випадку повертається до народних традицій сільсько-господарського календаря і вона представляє нам осінь у привабливому жіночому образі: бадьорою, граційно-спокусливою — власне такою, якою вона найкраще асоціюється з порою гучних гулянь, „заручин і весіль“.

Надзвичайно теплими й вдумливими образами переплетені її поетичні розважання про власну молодість, прожити, як вона пише, в „краю журавлів і калин“, де „лягає тиша лісам на плечі“, де „бродить пам'ять“ її „босоніж“, де „вітри тамують подих...“, „падає дим на стомлені дороги“, і „захід сонця... пахне медом“:

Захід сонця прямо пахне медом.
Пахне медом сонячний бурштин.
Вечір лізе в пасіку ведмедем
через обрій — ніби через тин⁶.

або:

Вечір сонце пшеничне розкраяв
і окраєць над полем залишив⁷.

Роки, прожиті серед рідної природи та неабияк спостережливість великою мірою позначилися на її поезіях. Зокрема це помітно у плетеві словесних образів. Ліна Костенко легко зв'язує в асоціативні пучки поетичної мови різноманітні відтінки поняття.

Ось приклад її творчої уяви, висловленої у вірші „Ніч“, в якому вона показує землю й місяць у дивних, незвичних для логічного сприйняття, взаємовідносинах:

Розметавши ріки, як руки,
спить земля в м'якому просторі.

Їй на коси випали роси,
трави-ковдри сповзли з постелі,
та й відкрилися ніженьки босі
і гаряче плече пустелі.

Місяць вирізає шпару в небі
ледь помітним серпом з латуні,
мов, ховаючись сам від себе,
задивився на сплячу красуню⁸.

Ніби з якоїсь космічної віддалі поетеса спостерігає землю і місяць. Їхні реальні обриси замінені тут ілюзією фантастичної казковості — суб'єктивною ідеєю творчого вимислу, перед якою поступається навіть сама реальність.

У вірші „Моя душа в твоїх лабетах“ вона навіть процес віршування передає в образних уособленнях літер та в цікавих безполучникових порівняннях:

За руки літери взялися.
Бредуть слова...

А навкруги —
холодним полем розляглися
папери білого снігу⁹.

У вірші „Я — жниця поденна“ вона порівнює процес творення власних поезій до тяжкої праці поденної жниці, яка працює за малу винагороду:

Я — жниця довічна.
Працюю терпляче.
За радість труда.
І за тисячний сніп¹⁰.

Стара тема незгоди серця з розумом, якій склали свою щедрю данину поети всіх часів і всіх народів, теж знаходить собі місце у вірші нашої поетеси:

Суворий вчитель,
розум невблаганний,
немов дитину, серце навчає.
Оцінки ставить.
Вписує догани.
Найменших помилок не вибачає.

А серце робить вигляд, ніби слуха.
І, як школяр, на вікна поглядає¹¹.

Вживаючи відповідні порівняння: розум — учитель; серце — дитина, школяр, — поетеса досягає естетичного ефекту. Її суб'єктивний творчий продукт не позбавлений певного гумору, само-іронії. Читач з усмішкою сприймає цю уявну образну ситуацію, що викликає в його пам'яті дещо подібні моменти із його особистих переживань. Власне в цьому й полягає вічна актуальність заторкнутої теми.

У вірші „Чумацький віз“ поетеса висловила в комбінації образів глибокі думки, пов'язані з добою чумакування. Її поетична проекція в минуле, базована на фолкльорній основі, насичена оригінальними підкресленнями та метафоричними узагальненнями:

Гули степи. Воли жували літо.
Печаті ратиць відміряли дні.

Топили серце чумаки у кварти.
І, розхитавши гопаком корчму,
везли в степах, просмолені, чубаті,
важчену сіль, тараню і чуму.

Худі тополі сплять довготелесо
над безгомінням стомлених доріг¹².

Із наведених рядків видно, що логічні категорії таких понять, як час і віддаль, тут замінені коротким метафоричним означенням: „печаті ратиць відміряли дні“. Повільна монотонність дії підкреслена відповідним пейзажним доповненням, що асоціюється з хворобливим сном, безлюддям, утомою: „худі тополі сплять“, „безгоміння“, „стомлені дороги“. Навіть гопаки, що ним чумаки „розхитали корчму“, не міняє загального меланхолійного настрою. Цей танок ніби стихійно вривається в пустку того „безгоміння“, як реакція на безрадісну дійсність, як протест проти неї п'яного чумацького серця „топленого“ „у кварти“. В іншому місці поетеса знов трактує гопаки у подібному сенсі.

This is my home ... **O CANADA**

Canada is our home. We have the opportunity to retain our many cultural heritages and to share fully in Canadian life. Our diversity integrates Canada into the global community. Our common bond as Canadians makes our country ever stronger and greater.

Department of the Secretary
of State of Canada
Multiculturalism

Secrétariat d'État
du Canada
Multiculturalisme

Canada

У вірші „Смертельний па-де-грас“ вона описує го-пак не як фізично-психологічний акт, що дає вико-навцям задоволення, а скоріш як якусь своєрідну реакцію на всі лихоліття:

І, як чадний недокурок історії,
гопак у землю втоптує біду¹³.

Іноді Ліна Костенко вдається до цікавих іроніч-них підкреслень. Цей засіб вона використовує у вірші „Екзотика“, де вона натякає на якийсь інтим-ний „вибір“. Цей „вибір“ мав би бути настільки ва-жливым, що аж „душі предків“ приходили, щоб по-глянути на нього:

Душі предків приходять навшпиньках,
Щоб подивитись, кого я вибрала¹⁴.

У даному випадку ми не маємо змоги просте-жити ті причини, які зумовили появу цього глибо-ковдумливого гіперболізованого вислову. Однак можна, здається, вважати, що „вибір“ той був чу-жоземного походження й тому він і насторожив „душі предків“. За той „вибір“, як вона при-знається в іншому місці, „ковшами самотності сплачене мито“. Тут, як видно, слово „мити“ по-етеса вжила в його прямому значенні, як доплата за імпорт. Далі, ніби виправдуючись за свій вчи-нок, поетеса іронічно заявляє :

Ох, я не Фауст. Я тільки жінка...!¹⁵

Привертає увагу вірш „Музика“ в якому вчува-ються нотки суму й скарги на „пекучу долю“. Вона пише, що „притулив“ її „світ до холодних рамен“, і що її „душа замурзана в прикросці“. Подібний на-стрій продовжується також і у вірші „Балада моїх ночей“. Можна вважати, що ці рядки скарги були зумовлені колізією її оптимістичних мрій з реаль-ними життєвими суперечностями:

У полі, між козацькими могилами,
мій Дон-Кіхот шукає вітряка¹⁶.

Тут маємо приклад цікавої творчої алюзії, що ске-ровує думку до відомого Сервантесового мрійника. Вислів безсумнівно вдалий, проблемно-загострен-ний, за яким приховані „печальні“ роздумування:

Мої думки печальні, наче клоуни,
що, сміючись, розмазують сльозу¹⁷.

Ці рядки справді багатозначні. У них захована тра-гедія поета, що боронить свої думки від нав'язуваних „ідеологічних інтонацій“. Ліна Костенко уособлює цю незалежну думку, що „боліла правдою“, „пла-кала віршами“, що „училась мовчати“, „або йшла милуватись північним сьйвом“. І на питання — „Де думка епохи?“ — вона відповідає: „похована на цвинтарі мовчання“.

Тепер перейдемо до розгляду образности Ліни Костенко в поезії її пізнішого періоду. Тобто, про-аналізуємо ті співвідношення образів, якими пере-плетена сюжетна тканина роману „Маруся Чурай“, що вийшов друком незадовго перед п'ятдесятиліт-тям поетеси.

Після довгої перерви вона, нарешті, опубліку-вала свій черговий твір, що змальовує трагічну долю легендарної народної поетеси Марусі Чу-рай¹⁸. Для реалізації свого поетичного задуму Ліна

Костенко перенесла творчу уяву в далеке минуле і на тлі уявних подій створила цілий ряд яскравих картин народного побуту Полтави й інших око-лиць часів Хмельниччини.

Послідовне розгортання сюжетних подій поетеса переплітає відповідними образними вставками, лі-ричними відступами, паралелізмами, епітетами та іншими тропами мови. Це все дає їй можливість повніше виявити психологічні переживання героїні твору та показати й всі інші „чорні бурі пристра-стей людських“. Так, наприклад, для вираження ідеї тягlosti часу, поетеса вдається до паралелізм-у, пишучи, що вже „попідростали верби і дівчат-ка“. Знову ж, для того щоб виявити ніяковість Полтави, що судить Марусю, поетеса не тільки уособлює це місто, а й надає йому жіночих рис:

На п'ять воріт зачинена Полтава
ховає очі в тихі явори¹⁹.

Далі вона пише, що Полтава „на сто думок зами-слена“, „мовчить“ „наче приголомшена“ жорсто-ким вироком. А тут ще полк її готується до походу і вістка про похід „простогоніла смутком вечоро-вим“:

Полтаво! Засвіт встануть козаченьки.

Ти припадеш їм знову до стремен²⁰.

Мотив відходу козаків у похід супроводжується тут цілим рядом відповідних лексичних комбінацій, що підсилюють настрої. Так, наприклад, збір коза-ків, що поспішають з усіх сторін, описується тра-диційними, випробуваними героїчним епосом зво-ротами, такими як: „десь коні ржуть“, „грають сурми“, „в литаври б'ють“. Після цього приходить більш емоційний вияв відчуттів „святої печалі“, де вже „ллються сльози материнські“, „тужать“ і „ри-дають дзвони“ „по усіх церквах“. А далі — звору-шливий образ прощання:

Ще жінка мужу падає на груди,
і діти тягнуть руки до стремен²¹.

Полк пішов. Поетеса ще показує самотню дівочу постать: „Чиясь край шляху плаче наречена“ та підсумовує той цілий шерех настроїв коротким ме-тафоричним означенням: „жінки дорогу сльїзми перемили“. Епізод відходу козаків закінчується дуже вдалим повторенням вжитих уже зворотів:

Все тихше... Сурми вже не грають...

Шум даленіє... Дзвони завмирають...²²

Перед тим як перейти до іншого кола образних асоціацій, пов'язаних з думками про минуле ув'яз-неної Марусі Чурай, поетеса кількома словами ви-кликає в уяві читача моторошний образ. Змістове значення цього образу, наповненого трагізмом, ся-гає далеко за межі семантичної структури самого речення:

І спогади, сльозами не омиті,
приходили прощатися з життям²³.

Спогади героїні твору не тільки складають сю-жетну основу твору, але й виявляють подекуди глибокий підтекст окремих епізодів. Такий під-текст, наприклад, розкривається у споминах про Купальську ніч, де поетеса ніби ненароком натякає

на гріховий, позарелігійний характер тих обрядів, підсилених привабливими рисами таємничості, молодечої п'яркої романтики з багатозначною символікою, що водночас і вабить, і лякає:

Чорти знімають зорі рогачами...
Вінок пливе, зникає за ночами...²⁴

Знову ж, мотив туги за нездійсненими мріями, що розминулися із сподіваним щастям, мотив такий спокусливий для багатослівних поетизувань, поетеса висловила одним рядком: „Було б тоді й спинитися літам“.

З плином спогадів змінюються й поетичні образи та порівняння. Поетеса знов представляє уяві читача уособлений образ „тихої осені“, що „ходить берегами“ і „на вербах трусить листячко руде“. Далі вириває рухомий словесний образ зими, що „тікає, підібравши поли“, а за ним незвичайно гарне порівняння дідової хати, що схожа на „стареньку рукавичку“.

Ще Лессінг у свій час висловив думку, що „в поезії може бути дуже мальовниче те, чого малярство зовсім не здатне відтворити“²⁵. Ця теза німецького мистецтвознавця підтверджується прикладами поетичних образів створених Ліною Костенко. Такі талановиті витвори її образної уяви як: „причаїлась темрява в кутках“, „десь тиша Ворсклу переходить вбрід“, вершник, що „доганяє світання“ та „клаптями ночі доточує дні“, — навіть найздібніший маляр не зможе повністю відтворити на полотні фарби, бо ці словесні образи вмотивовані дуже складною „системою відношень“.

Поетичну думку можна висловити навіть звичайними словами буденної мови, якщо ті слова підпорядкувати якійсь системі відповідних співвідношень²⁶. З цього виходить, що можна опоетизувати навіть опудало „в старому брилі“, яке стирчить десь на городі, як це бачимо на прикладі в Ліни Костенко, якщо додати, що те опудало там „стерече самоту“. Але на картині, намальованій малярем, воно залишиться тільки опудалом, без різниці якими фарбами воно намальоване. Отже, маляр може відобразити тільки „тіла з їхніми видимими властивостями“ і то тільки в якомусь одному моменті²⁷. Поезія, знову ж, має необмежені можливості для різноманітних образних комбінацій з усього того, „що свідомість замислить“²⁸. Замисли в поезії, самозрозуміло, передаються засобами мови, а в мові, як висловився Анатоль Франс, „слова — це образи, а словник — це цілий світ в алфавитному порядку“²⁹.

Повертаючись знов до творчих засобів Ліни Костенко, слід вказати, що іноді вона ставить в одну строфу кілька окремих і не залежних один від одного образів-мініатюр, щоб таким чином представити уяві читача комбінований образ-епізод. Такий зібраний образ своєю композицією нагадує фотографічний монтаж:

Шуліка з неба видивляє мишу.
Горять на сонці грона горобин.
Сіріє степ. Сорока бриє тишу.
Прочани хліб виймають із торбин.
А дика чайка б'ється об дорогу³⁰.

Поетеса, ніби мимохідь, переводить свій погляд з одного компонента на другий, фіксуючи спостережене короткими реченнями. Ці речення замикають у собі свій зміст. Вони пов'язані лише римою і не мають ніякого спільного вузла асоціативності. Тільки степ, що „сіріє“ та трагічний образ чайки, що „б'ється об дорогу“, ще залишають відкритою можливість для дальшого продовження думки, для снування доповнюючих домислів. Логічне продовження уяви скеровується тут до народно-пісенного образу „чайки-небоги“, що символізує собою і збірне горе народу, і чийсь особисту долю.

Привертає увагу також лексика метафоричних значень, вузли яких асоціюються з образом зруйнованого собору. У цих метафоричних значеннях приховано підтекст трагічної символіки:

... Стояв собор із випаленою душею.
Кричали полускані стіни.

Якісь недопалені книги
заблуканий вітер знадвору холодним пальцем
гортав³¹.

Образ дійсно трагічний. Тут крик руїни, який „випалено душу“, „недопалені книги“, „заблуканий вітер“ і „холодний палець“ — все це постає страшним приводом. Кожне речення наповнене символізмом і, ніби мимоволі, викликає в пам'яті думки про недавні загадкові пожежі у Києво-Видубецькому монастирі³².

Одночасно слід зазначити, що в творчості Ліни Костенко поняття віри й релігії не мають чіткого окреслення. Це саме можна сказати і про інших поетів і прозаїків її генерації. Зокрема це стосується Івана Драча, який у своїй „Баладі про кібернетичний собор“³³ писав, що він хотів би засвітити „свічу за душу полатану“ в якомусь „соборі голому“.

У творчості мистців слова — сучасників Ліни Костенко філософічна концепція віри й релігії піднімається ніби якимсь містичним ритуалом. Дехто з них трактує ці поняття як залишки святкових традицій, як щось рідне, але вже віджиле; щось, що переплітається у спогадах з дитинством, з казкою, молитвою та теплом бабусиних рук. Знову ж, в інших ці поняття ніби зводяться до якоїсь „абстрактної благочинності“, що її вилонило саме життя цього надмірно раціонального віку. Вони розглядають цю невиразну абстракцію віри, як своєрідну практичну необхідність, обумовлену духовними потребами „полатаних душ“. Навіть холодний Віталій Коротич із сумом стверджував наявність духового віддалення від традиційної істини:

А ти віддаляєшся, наче примарне видіння
Мій Боже верховний,
Мій сломине щемний дитячий³⁴.

Потребу чогось вищого, надземного відчував та-

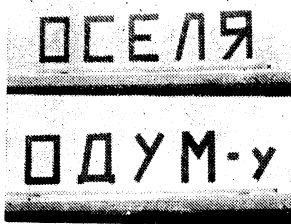
“UKRAINA” VACATION RESORT INC.

“УКРАЇНА” ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Board of Directors: P. O. Box 1716, Stn. “A”, London, Ont., Canada N6A 5H9

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 455-9939 (519) 453-6130

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортові Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Залі оселі, з модерним кухонним устаткуванням та зі смачними українськими стравами приміщують 800 осіб, включно з новопобудованою залю „Полтава“, і надаються на різні імпрези. На оселі також є модерний будинок для таборування, який приміщує 50 дітей, великий модерний басейн та інші будинки. Оселею керує Рада Директорів. Голова — М. Співак. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повище подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референ

кож і Володимир Сосюра, пишучи про це у своїх „Осінніх мелодіях“:

Як хоче серце неба трохи
й кризь нього в вічність заглянуть!³⁵

Але тут треба зазначити, що весь розділ роману, в якому Ліна Костенко описує подорож Марусі Чурай до Києва, зітканий із цілого ряду протиріч. У цьому розділі, ніби примарами з „Декамерона“ з'являються монахи Лаври, „преподобні схимники“ та „чорноризці“ взагалі, про що свідчать такі рядки:

А це — Сисой, що хіть свою презміг,
щодня ходив до річки у вереті
і роздягався з голови до ніг,
щоб комарі кусали в очереті³⁶.

Або:

Оце один виходить з-за собору,
доземну рясу тягне за собою.
А там і другий —
стриб через канавку,
збирає знову мідяки в карнавку³⁷.

Серед цих непривабливих постатей виступає дещо злагіднений тип дяка, супутника Марусі Чурай, мовою якого поетеса передає деякі критичні зауваги, які стосуються віри й церкви. Але ті дя-

ківські розважання про людське буття, чи про церкву й віру — не глибокі змістом. Від них віє якимсь штучним, поверховим „спудейським“ демократизмом. Поетеса, мабуть, розуміла це й тому, подекуди, намагалася підмінювати поняття віри патріотизмом, протиставлячи, наприклад, смерть Наливайка молитві преподобного Антонія.

Явище, як видно, хоч і дивне, але закономірне. Породжене історичними умовами й практиковане десятиліттями офіційне безвір'я притиснуло молоді душі до землі. Перебуваючи під тим тиском, молоді душі не могли збагнути ані етичних основ земної віри, ані її надземної філософічної величі. Задивлені в землю, вони „забули колір неба“. А коли зменшилася сила того тиску — вони відірвалися від землі і в своєму леті полинули в космічний простір. Полинули туди, де, як пише Ліна Костенко:

Моторошно й пильно
дивиться Всесвіт — Великий Маг, —
піднявши над землею рукав Чумацького
Шляху...³⁸

Коли на землі ставало тісно для поезії, коли поетичні звучання заглушувалися догматикою оголеного матеріалізму, тоді, за висловом Андрія Малишка, „дерзання мислі гонять на орбіту“³⁹. Власне

з цих причин і постала в українській поезії „смуга так званого ‘космізму’ 60-х років“⁴⁰. Коли ж йдеться зокрема про Ліну Костенко, то треба зазначити, що така проекція в космос певною мірою співвідповідала засягам її поетичного темпераменту. Особиста творча енергія надавала її поетичним замислам особливого характеру, який вимагав астрального розгону, що виривався із кола традиційних понять, обмежених земними вимірами.

**

Перед нами ще одна збірка Ліни Костенко, яка появилася якраз у п'ятдесятиліття поетеси під назвою „Неповторність“. Ця збірка відзначається, як вказує видавництво, „великою художньою культурою“, „яскравою образністю“ та „глибиною думки“. У цій збірці знаходимо подекуди відповідь на деякі питання, які пов'язані з окремими місцями її попередніх творів. Ось, наприклад, у вірші „Шукайте цензора в собі“ поетеса пише про цензурні перешкоди, спричинювані якимсь власним цензором, що:

Зсередини, потроху, не за раз.
Все познімає, де яка іконка.
І непомітно вийме вас — із вас.
Залишиться одна лиш оболонка⁴¹.

Тут, як видно, поетеса виправдується за деякі місця в текстах її творів, які зазнали редакційних змін. Із цього виходить, що її творчість часто піддавалася утискам — хиталася між її власним і нав'язаним, або, як вона сама стверджує: між тим, „що можу“ і тим, „що мушу“, писаним „на користь чи в угоду“:

І то не є дзвінкий асортимент
метафор, слів, — на користь чи в угоду.
А що, не знаю. Я лиш інструмент,
в якому плачуть сни мого народу⁴².

Останнє речення своєю поетичною силою зворушує навіть найбайдужіший розсудок і спонукує до глибокої задуми. Тут у короткому метафоричному вислові зосереджена найосновніша суть особливої ролі поета покривдженого народу. Сила цього вислову полягає в його ж лаконічній асоціативності, у відповідній співмірі підібраних компонентів: логіки, лексички й емоції. Подібні вислови не часто зустрічаються в сучасній поезії. Вони або губляться в обережних натяках, або глушаться багатослівною орнаментикою, або застрягають у цензурних рогатках.

Після уявних мандрів „по космічній трасі“, Ліна Костенко залишила далекі орбіти й повернулася на землю. Великий астральний розгін її сміливих творчих пошуків того періоду, як видно, не досяг сподіваних наслідків. Завинила в тому, самозрозуміло, офіційна критика, яка доклала зусиль, щоб загальмувати творчу силу „формалістичного віяння“ Ліни Костенко та інших молодих поетів і повернути їхню творчість у русло так званого соціалістичного реалізму. Та все ж той початковий розгін Ліни Костенко залишив позитивний слід: —

Leo Sokolowski

ЛЕВКО СОКОЛОВСЬКИЙ

запрошує Вас оглянути нові моделі автомобілів
марки GENERAL MOTORS
у фірмі OLD MILL PONTIAC — BUICK.

Маючи великий досвід в автомобільних справах,
він допоможе Вам купити або взяти на винайм
нове чи вживане авто, по добрій ціні. Тел. 766-2443.

OLD MILL

PONTIAC-BUICK

OLD MILL PONTIAC-BUICK LIMITED

2500 BLOOR ST. W., TORONTO 766-2443

він розширив засяги її творчих можливостей.

У вірші „Вечірнє сонце, дякую за день!“ поетеса звертається до заходячого сонця й дякує йому за свої „обпалені зеніти“, „за небо в небі“ і „за дитячий сміх“. Власне ці її вислови вказують на ті тематичні спрямування, в яких відображувалися специфічні риси творчого суб'єктивізму, що загострював її стосунки з офіційною критикою.

Утомлена, „здорожена“, обтяжена прикрощами поетеса ніби прагне примирення із небом, із землею, та зі своєю долею:

маю тільки небо над собою,
маю тільки душу при собі⁴³.

Або:

Коліна преклонивши, як Почаїв,
стоїть душа перед усім святим⁴⁴.

Наповнені вагомим змістом словосполучення такі як „небо в небі“, „душа посварилася з Богом“, „душа до краю добрела“, „стоїть душа перед усім святим“ — свідчать про своєрідну еволюцію поетичного думання поетеси, про її наближення до царини теософічних розважань, про значно поглиблене проникання у сферу людської психіки. Це вже вказує на перехід поетеси від загального до

індивідуального.

Такий перехід для декого із поетів може бути, як кажуть, звичайною втечею від дійсності в лоно 'священного егоїзму', а для інших — закономірним піднесенням до більш ускладненого філософічного світовідчуження, до глибшого й більш вибагливого естетичного відображення явищ, подій та особистих настроїв.

Заглиблена в роздуми Ліна Костенко прагне краси й спокою. Вона ніби прагне визволитися із 'полону свого часу'. Її історіософічний мотив підкреслюється вже більш виразною есенцією національної трагедії. Подекуди її лірична ностальгія переходить у сповідь, у скаргу, у жадібну тугу за правдою, за людським щастям:

І одридали волю кобзарі⁴⁵.

Або:

Усміхається правда очима легенд
і свобода — очима неволі⁴⁶.

Поетеса мріє про затишок для себе в якомусь ідилічному закутку, де, зустрічаючи заблукану людину, „трава стає навшпиньки“ й „кошлатий морок лапу подає“. У цьому казковому світі її витвору знаходимо справжні перлини поетичної краси: ось „димок туману в пригорщах долин“, „скеля зливу набирає в жмені“, „колише хмара втомлені громи“, „літо маки стеле килимами“, „торкає гори стомлена постель“ і „тремтять на скелях безпритульні квіти“. Але ця уявна краса не заспокоює поетеси. Вона з тривожним тремтінням в душі вдвляється в майбутнє, яке представляється їй у глибоковдумливому образі:

На обрії вселюдського терпіння
вже сходить сонце

у терновому вінці⁴⁷.

ПРИМІТКИ

1. Ів. Кошелівець, **Сучасна література в УРСР**, Мюнхен, 1964, ст. 275.
2. В. Романенко, **Мистецтво бачити світ**, Київ, 1969, ст. 13.
3. В. П. Іванисенко, **Народження стилю**, Київ, 1964, ст. 5.
4. Арістотель, **Поетика**, Переклад Б. Тена, Київ 1967, ст. 85.
5. Ліна Костенко, **Поезії**, Балтімор-Париж-Торонто, 1969, ст. 101.
6. Там же, „Прощавай!“, ст. 120.
7. Там же, „Я прощаюся з рідним краєм“, ст. 156.
8. Там же, „Ніч“, ст. 106.
9. Там же, „Моя душа в твоїх лабетах“, ст. 138.
10. Там же, „Я — жниця поденна“, ст. 108.
11. Там же, „Суворий вчитель“, ст. 121.
12. Там же, „Чумацький віз“, ст. 182.
13. Там же, „Смертельний па-де-грас“, ст. 187.
14. Там же, „Екзотика“, ст. 223.
15. Там же, „Лейтмотив щастя“, ст. 218.
16. Там же, „Балада моїх ночей“, ст. 244.
17. Там же, ст. 244.
18. Ліна Костенко, **Маруся Чурай**, Київ, 1979. Про Марусю Чурай див. **Жовтень**, 1967,2; **Вітчизна**, 1967,9; Л. Кауфман, **Дівчина з легенди**.

19. Ліна Костенко, **Маруся Чурай**, ст. 37.

20. Там же, ст. 38.

21. Там же, ст. 44.

22. Там же, ст. 45.

23. Там же, ст. 45.

24. Там же, ст. 46.

25. Г. Е. Лессінг, **Лаокоон**, Перек. з нім. Є. О. Попович, Київ, 1968, Розд. 36, ст. 275.

26. К. П. Фролова, **Аналіз художнього твору**, Київ, 1975, ст. 22.

27. Г. Е. Лессінг, **Лаокоон**, ст. 160.

28. Ф. В. Гегель, **Сочинення**, М., 1940, т. XIII, стор. 185.

29. А. Франс, **Пол. собр. соч.**, М.-Л., 1931, т. XX, стор. 362.

30. Ліна Костенко, **Маруся Чурай**, ст. 119.

31. Там же, ст. 142.

32. „В ніч на 2:-те листопада 1968 року виникла пожежа в колишній Георгіївській церкві, в якій ішла підготовка до проведення реставраційних робіт. Для розслідування причин пожежі і внесення до Ради Міністрів Української РСР пропозиції по відбудові і реставрації цього пам'ятника архітектури 17 століття, що входить до комплексу споруд колишнього Видубицького монастиря...“, **Інформатор з життя Української РСР** (за радянською пресою), ч. 8, квітень 1969, Комітет радіо 'Свобода'.

33. Див. **Вітчизна**, ч. 7, 1967.

34. В. Коротич, **Вогонь**, Київ, 1968, ст. 69.

35. В. Сосюра, **Твори в десяти томах**, Київ, 1971, т. 5, ст. 118.

36. Ліна Костенко, **Маруся Чурай**, ст. 145.

37. Там же, ст. 148.

38. Ліна Костенко, **Поезії**, ст. 171.

39. А. Малишко, **Твори в п'яти томах**, Київ, 1963, т. 5, ст. 289.

40. **Історія Української Літератури**, Київ, 1971, т. 8, ст. 40.

41. Ліна Костенко, **Неповторність**, Київ, 1980, ст. 15.

42. Там же, ст. 116.

43. Там же, ст. 68.

44. Там же, ст. 71.

45. Там же, ст. 170.

46. Там же, ст. 41.

47. Там же, ст. 57.

**УПISУЙТЕ своїх дітей до роїв Юного
ОДУМ-у!**

S N I H HEATING & COOLING

ВОЛОДИМИР СНІГ
Власник

11 Marmora St.
LONDON, ONT. N5Z 1Z4

Telephone
(519) 432-1983

Др. Ю. М. Криволян

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ МИХАЙЛА І ТЕТЯНИ ПЕДЕНКІВ

З присмерками, біля місцевої української православної церкви в місті Лондон, Онтаріо, в суботу 22-го листопада, почалось особливе пошавлення. Одна за одною підїжджали автомашини. З них висідали різного віку, святково вдягнені люди: похилого, середнього, молодого, і зовсім діти.

Всі вони спішили до церкви, зникаючи за її дверима. І кожного разу, як відкривались двері храму, можна було почути з порогу перед церквою радісний, але притишений голос і вигук: „Вітаю!“ А потім, в децю іншому тоні: „Ні, їх ще немає, але ось, ось мають приїхати. Сідайге, сідайге, будь ласка“...

Кого, чому очікують? А очікують з великим нетерпінням!

І ось, коло п'ятої години підїхала автомашини з якої вискочив молодий, енергійний чоловік, з увагою відкрив двері біля сидження і допоміг висісти „золотого віку“ ювілятам. Молодий чоловік щось шепнув на вухо новоприбулим і повів їх до входу церкви. І коли по сходах дійшли майже до самих дверей, ті двері раптово відкрились, а з церкви назустріч понісся урочистий спів Псалому 127:

„Блаженні всі, що бояться Господа, що ходять путями Його...“

В церкві зібралася лондонська громада, знайомі і друзі. Чимало було й не з Лондону і його околиць, а здалека. Тут і родина винуватців цієї виняткової події: діти, з внуками, родичі, які згадані Псаломом розпочали урочисте відзначення золотого ювілею подружнього життя багатьма люблених і шанованих Михайла і Тетяни Педенків.

П'ятдесят років подружнього життя! В наші часи? Можна дивуватися, а ще більше подивляти цю гідну всім нам до наслідування пару.

Адже з різних закутків нашої планети, а зокрема з України, надходять тривожні повідомлення про занепад родинного життя. Цей вік можна назвати, і не жартуючи, віком розводів. А тут, на тобі, п'ятдесятиліття разом прожитого життя, з усіма його болями й радощами, щастям і розпукою.

А пережито стільки, що годі й по-

вірити: роки поневірян, тюрми, заслання на Колиму, страхіття Другої світової війни, наруги брунатного, так званого „визолителя“, „остарбайтерщину“, а потім ді-пі табори, переїзд до Канади, де життя, ніби, почалося все спочатку. І встояли з гідністю і разом. Не тільки, не заломались, але й виховали собі й людям на радість зразкових дітей.

Вони — живий приклад і доказ, що справжньому „козацькому роду — нема переводу!“

А доля нераз піддавала найжорстокішим випробуванням дітей Донбасу. Але вони, навіть в найтрагічніші хвилини свого життя, зберегли свою людську гідність і національну свідомість та віру в Господа нашого Ісуса Христа і передали ці шляхетні й християнські прикмети людяности, вірности, доброзичливости, пошани та любови до ближнього, своїм дітям. Тому й не дивно, що на це родинне свято Педенків відгукнулася не лише місцева українська православна громада, але й велика кількість приятелів, як „старих“ Педенків так і їхніх дітей — доньки Віри з чоловіком Борисом Яремченко та сина Віктора з дружиною Галиною.

В цей винятково радісний для всіх день, чину благословення подружжя в п'ятдесятиліття їхнього шлюбу довершив отець Метулинський у вщерть переповненій церкві. Чудово співав хор церковний. Хористи вшановували не тільки заслужених людей, а й колишніх хористів. Не так давно ще ці „молодята“ співали у цьому хорі, а пан Михайло до того ще й дякував впродовж 33-ох років.

До співу многоліття долучились усі присутні в церкві. І автори цих рядків, а може й ще комусь в ті хвилини так захотілось, щоб ці співи почув увесь рідний Донбас. Ось, як канадська Україна шанує своїх заслужених синів і дочок.

Гостинне прийняття відбувалось в одній із заль оселі ОДУМу „Україна“. Традиційним хлібом і сіллом привітали при дверях своїх батьків діти Віра і Віктор з своїми друзями й приятелями, а правнуки Михайлик і Ганнуся вручили квіти. Господарем святочного обіду був онук Григорій Яремченко. А молодший внук Юрій Педенко розповів про життєвий шлях своїх бабуні й дідуса, очаровуючи гостей своєю енергійністю, рішучістю і чистотою української мови та того, словами неможливого до передання глибокого пошавання до дідуса і бабуні, що відчува-

лося навіть в голосі цього представника канадської генерації Педенків.

Слухали факти з життя педенківського роду і ставало моторошно. Дехто нагадав подібні картини з свого власного життя, тисячі молодих подруж приречені на постійне поневіряння, гоніння, цькування, голод і холод в „своїй та не своїй землі“.

„Лиха доля“ спіткала й дідуса Михайла. Одружився, народилась донечка Віра. Та несподівано померла дружина. Залишився сам виховувати доньку. Одружився вдруге і це подружжя закінчилось трагічно. В 1929 році дідусь був арештований з обвинуваченням у контрреволюційній діяльності. І почалось: слідчі, в'язниці, допити, нелюдські умови. А ось і вирок: засуджений на кару смерти. Невинний і кара смертна! Не підписав ніодного документа, не подав свідчення ні про одну іншу людину, а цього ж вимагали. Вирок смерти замінили засланням і повезли в 1931 році аж на Колиму. Повернувся звідти на Україну до рідного Донбасу. В 1936 році, 18 листопада, одружився з своєю бабусею, — говорив схвильований онук Юрій — з дому Савенко. Вона була з господарського роду. Після початкової школи бабуса вчилася і придбала фах кравчині.

В 1937 році народився син Віктор, тато Юрія.

А під час Другої світової війни прийшли ще гірші страхіття, як під час громадянської війни, в часи революції. Дідусь і бабуня були переслідувані німецькою владою так само, як перед тим радянською. Та ніякі побої не злякали їх. Вони залишалися вірні один одному і своїй родині. І не без Божої допомоги опинились вони на волі. А в 1943 році, Михайло і Тетяна Педенко, взяли донечку Віру і сина Віктора, та назавжди залишили свій батьківський двір і втекли на Захід від ненависного ворога українського народу московсько-комуністичного окупанта.

Під час війни і після війни жили в різних таборах Берліна, а після закінчення війни зупинились в таборі Гайденав, звідки в 1948 році переїхали до Канади, а вслід за ними, себто дідусем і бабунею, приїхала і решта родини. В 1947 році їхня доня Віра одружилась з Борисом Яремченком.

Стільки випробувань, стільки переживань. Витримати все це без Божої допомоги і віри в Нього та в краще майбутнє не можна було. То-

му, й не дивно, що все своє життя Михайло і Тетяна були і залишаються віддані своїй вірі і Церкві.

А скільки було привітань! Крім усних, від ближчих друзів і рідних, з нагоди Золотого Ювілею Педенкам надіслали привітання прем'єр-міністер Канади, достойний Малруні, прем'єр-міністер провінції Онтаріо та посадник міста Лондон, де живуть Михайло і Тетяна Педенко.

Вітав їх також настоятель місцевої православної громади, отець Віталій Метулинський, і при цій нагоді передав Грамоту-Подяку від Блаженнішого владыки Василя, митрополита УПЦ в Канаді, за трудолюбиву працю ювілята в лоні Церкви. Подібну Грамоту-Подяку вручив панові Михайлові Іван Ноженко, голова парафіяльної громади, від Консistorії УПЦ Канади за підписом отця д-ра Ярмуса. Голова громади також привітав заслужених громадян від усієї парафії.

Від суспільно-громадських організацій привіти склали пані Олена Семенюк від Союзу Українок Канади, Іван Данильченко від оселі ОДУМу „Україна“, Леонід Ліщина від одумівського журналу „Молода Україна“, Михайло Залізник від організації „Золотий Вік“ та пан Ващенко від парафіяльного хору.

Кажуть, що про якість яблуні можна судити по смаковій її плоду. Так і з родом Педенків. Коли подивитися й оцінити вклад, який зробили і роблять наслідники подружжя Михайла й Тетяни, в збагаченні суспільства, в якому вони живуть, то не можна не висловлювати захоплення. Гордими можуть бути не тільки Михайло і Тетяна, а вся українська громада. Син панства Педенків, з дитячих років був активним членом ОДУМу, а з часом, впродовж восьми років очолював цю молодечу організацію, як голова Ц.К. ОДУМу. Він все життя з дітьми, як учитель і тепер заступник директора однієї з публічних середніх шкіл міста Торонто. Дружина Віктора також вчителька. Свої здібності й таланти вони передають і українській громаді. Віктор є директором української школи при катедрі Святого Володимира, його дружина Галина викладає в цій школі українську мову. На останньому Соборі УПЦ Канади, Віктора, як делегата катедральної громади, було обрано в склад Консistorії УПЦ Канади.

Зять п-ва Педенків, Борис Яремченко також з юних літ є активним одумівцем. Довгі роки очолював па-

рафіяльну управу української православної церкви в місті Лондон та кількаразово обирався головою Дирекції Управи оселі ОДУМ „Україна“.

Гордість за своїх дітей відбилась і в словах подяки прадідуся. Він з глибини своєї душі дякував дітям, онукам і правнукам за їх любов і пошану, за працю, за те, що зробили для своїх рідних і цей історичний для них день, день п'ятдесятиліття подружнього життя.

Не забули гості цього свята і ОДУМу для зміцнення й зростання якого багато труду вклали і Ювіляти і їхні діти.

На заклик одумівок, пань Тимошенко і Неліпи, присутні пожертвували на пресовий фонд „Молодої України“ 328 доларів.

**

З цієї нагоди, дозвольте усім співробітникам і редакції „Молодої України“, що були і не були на цьому великому родинному святі панства Педенків, долучитися до друзів родини і побажати Прадідусеві й Прабабуні довгого віку, витривалості та радостей з внуків і правнуків.

На многії, многії літа, дорогі Ювіляти!

БЛ. П. ПОЛІНА КАТЕРИНЮК

14 грудня 1986 р. в лікарні м. Сент Меріс Онтаріо упокоїлася Поліна Катеринюк на 86 році життя. Поліна народилася в м. Кенора Саскачеван 17.8.1901 р. Похоронні відправи відслужив о. В. Метулинський — 15 грудня в похоронному заведенні, а 16 грудня в Укр. Православній Церкві Пресвятої Тройці м. Лондон.

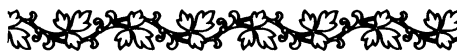
Тіло Покійної похоронено на цвинтарі МТ. Плезант (MT. Pleasant) на українській секції.

Під час поминального обіду, який приготувала дочка Елізабета, при допомозі п. Г. Кошман, була проведена збірка на пресу. Із зібраної суми виділено \$23 на „Молоду Україну“.

Нехай Господь Бог оселить душу покійної в царстві небеснім.

Вічна їй пам'ять

І.Н.

Вельмишановний

пане Редакторе!

На поминальному обіді в день похорону бл. п. Івана Петровича Носовенка, з ініціативи господаря обіду була збірка на українську пресу.

Збірку перепроводили пані Олена Лисик і Люба Харченко, зібравши \$1,141.00

На Молоду Україну: Олена і Юрій Лисик — \$100.00, Тамара і Гриць Неліпа \$100.00, др. Юрій Лисик — \$75.00. По \$50.00 дали: Люся і Володимир Тимошенко, Валя і Володимир Сніг, Віра і Петро Гандза та Галина і Віктор Педенко. Люба і Олександр Харченко — \$25.00. По \$20.00 дали: Леонід Павлюк, Рая і Леонід Ліщина та Катерина Сімаговська. Пані Тамара Кісіль — \$5.00. Всього разом на пресфонд Молодої України було зібрано \$565.00

На церкву Св. Івана Хрестителя в м. Ошаві дали слідувачі: Олексій Реполовський — \$100.00, Тетяна і Іван Козурко — \$50.00, Льоля і Тимофій Петровські — \$40.00, Іван і Марія Самохін — \$35.00, Марія Янчевська — \$25.00, Марія і Іван Дрозд — \$20.00. Всього разом на церкву — \$270.00.

На Українські Вісті дали Марія і Григорій Романенки — \$50.00. Безіменні датки готівкою — \$256.00 за бажанням родини покійного було вирішено розділити порівно на всі газети і журнали, що покійний передплачував, а саме: на Українські Вісті — \$51.20, на Нові Дні — \$51.20, на Вісник — \$51.20, на Новий Шлях — \$51.20 та на Український Голос — \$51.20.

З пошаною **Гриць Неліпа**
23-го січня 1987 р.

**

Нарис життя і фотографія бл. п. Івана П. Носовенка були поміщені в січневому числі журналу.

МОЛОДЬ —
МАЙБУТНЄ НАЦІ!
Допомагайте молоді
морально і матеріально.
ОДУМ потребує Вашої
помочі!

ДОБРІ НОВИНИ

Ваш

КАНАДСЬКИЙ ПЕНСІЙНИЙ ПЛАН ЗМІНЮЄТЬСЯ НА КРАЩИЙ

Від 1 Січня 1987 р.

Від 1 січня 1987 р. ваш Канадський Пенсійний План зміниться. Ці зміни поставлять ваш План на солідну, довготермінову фінансову підставу.

Важливим є знати, які користі ви будете мати, тому що ваш План забезпечує вас і/або вашу родину основним рівнем охорони прибутку, коли ви відійдете на пенсію, станете інвалідом, чи померете. Але вам треба буде подати заяву на пенсійну допомогу, коли, на вашу думку, ви заслуговуєте на неї.

Наступна інформація пояснює важливіші поліпшення.

Фінансове забезпечення кращого завтра

Нові фінансові впорядкування вчинять і зберігатимуть ваш План певнішим, ніж коли-небудь перед тим.

Тепер ви і ваш працедавець, кожний виплачує 1.8% вашого заробітку аж до певної максимальної суми. Кожного року аж до 1991 ставка виплат буде зростати на 0.2%, а опісля до 2011 року — на 0.15%. Якщо ви виплачуєте максимальну ставку, ви будете платити у 1987 р. на 26 дол. більше.

Ширший вибір пенсійних можливостей

Після 1 січня ви почнете одержувати свою КПП пенсію вже від 60 року життя. Ви можете закваліфікуватися навіть тоді, коли ви тільки частинно на пенсії.

Якщо ви йдете на пенсію перед 65 роком життя, ваша пенсія буде менша тому, що ви менше виплатили і будете одержувати пенсію через довший період часу. Або, якщо ви вирішили піти на пенсію після 65 року життя (до 70 року життя), ваша місячна пенсія буде більша.

Ваша пенсія нормально повинна б бути платна після вашого 65-го року народження. Кожного місяця між цією датою і початком вашої пенсії, ваша пенсія буде достосовувана на 0.5%. Це достосовування

буде примінюване так довго, як довго ви будете одержувати пенсію.

Збільшена інвалідна пенсія

Якщо ви кваліфікуєтеся на інвалідну пенсію, ваша місячна плата буде тепер значно підвищена. Наприклад: максимальна інвалідна пенсія у 1987 році зростає з \$487 до понад \$635 місячно.

Так само кожний, хто починає працювати або повертає до неї, буде мати інвалідне покриття після виплати через 2 з останніх 3 років, в яких виплати мали бути зробленими.

Пенсія вдів і сиріт продовжується і після нового подружжя

Якщо ви одержуєте вдовину чи сирітську пенсію, ви тепер будете одержувати її навіть після нового подружжя.

Якщо ви перестали одержувати вдовину чи сирітську пенсію після нового подружжя, ви можете її відновити.

Поділ пенсійних кредитів

Якщо ваше подружжя закінчилося розводом, кожний партнер буде мати право на половину "пенсійних кредитів", які ви придбали разом. Після 1 січня 1987 р. кредити будуть також поділені, якщо ваше подружжя чи життя "на віру" кінчається сепарацією.

Злучення вашої пенсії

Коли ви і ваш(а) супруг(а) одержуєте КПП смеритні пенсії, допомога, яку ви обоє заслужили під час свого життя разом, може бути злучена на бажання будь-котрого з вас.

Додаткові допомоги для дітей на удержанні

У минулому, діти на удержанні отримували тільки одну сталу допомогу навіть тоді, коли обоє родичі виплачували до Пляну і померли, або стали інвалідами. Якщо таке станеться тепер, ваші діти будуть мати право на подвійну допомогу.

Кращі "комбіновані" допомоги

Якщо ви маєте право на комбінацію вдовиної і інвалідної допомоги, максимальна місячна сума, яку ви можете одержувати, буде тепер більшою.

Щодо комбінованої вдовиної і сирітської пенсії з смеритською, то вони тепер будуть призначані більш щедро тим, які на те будуть кваліфікуватися.

Будування на солідній підставі

Бути фінансово приотвораним на майбутнє — це наша спільна відповідальність. Новий Канадський Пенсійний План дає вам тепер сильнішу підставу. Це здорова основа і вам належить будування на цьому фундаменті.

Ніколи не є заскоро чи запізно починати планування свого майбутнього. Маємо надію, що ви почнете сьогодні.

Може вам потрібно буде більше інформації для зрозуміння цих змін. За брошурками про Канадський Пенсійний План викликайте безплатно число, подане нижче, або заповніть купон і вишліть до:

CPP-INFO
P.O. Box 5400
Postal Station "D"
Scarborough, Ontario
M1R 5E8

1-800-387-8600
In Toronto, 973-6868

CANADA PENSION PLAN

*Changing for the better.
Find out.*

I'd like to know more about my new Canada Pension Plan. Please send me the 'good news'

in English in French about

- Retirement Pension
- Disability Pension
- Death & Survivor Benefits
- Pension Credit Splitting
- Flexible Retirement
- Financing your CPP

Health and Welfare
Canada

Santé et Bien-être social
Canada

Name _____

Address _____

City _____

Province _____

Postal Code _____ 03

Canada

Світлана КУЗЬМЕНКО

ДВІ ВИВІРКИ

Жила у лісі вивірка,
Стрибала по гілках,
З пухнастим, довгим хвостиком,
Весела і прудка.

Ця вивірка трудилася.
Поживу, що знайшла —
Збирала і приносила
На зиму до дупла.

Шишки, горішки, жолуді
Несла в своє дупло —
Щоб взимку їй у затишку
Не голодно було.

А поруч — друга вивірка
Стрибала по гілках.
Також із довгим хвостиком,
Весела і прудка.

Та тільки відрізнялася
Від посестри вона —
Занадто вже недбалою
Їй ледачою була.

Весь світ здавався райдужним
Цій вивірці малій.
Було їй любо й радісно
У сонячнім теплі.

То раптом їй захочеться
Пробігтись по землі.
То бавиться листочками
На дерева гіллі.

Їх шелесту послухає.
Чи як дзижчать бджілки.
А угорі цвірінькають-
Виспівують пташки!..

І бавилась ця вивірка
Від ранку до темна.
Не зчулась — як до осені
Пробавилась вона.

У листі пожовтілому
Уже стоять ліси.
Не стало чути радісних
Пташиних голосів.

А паморозь вже ранками
Іскриться на землі.
Летять шнурами в небі
У вирій журавлі.

Зажурена недбальниця.
Що літечка нема.

Аж гульк! — Услід за осінню
Іде у ліс зима.

Приніс її із півночі
Холодний вітровій.
Щасливий, хто в хурделицю
Куточок має свій.

Той вітровій всю ніч гуляв,
На хвиличку не стих.
А вранці повалив на ліс
Густий, холодний сніг.

Сидить дбайлива вивірка
В затишному дуплі.
Їй тепло і не голодно —
І холод не страшний!

Уся в снігу недбальниця
Від холоду тремтить
І ось вона вирішує
До посестри піти.

Прийшла й гукає: „Посестро!
Попала я в біду.
Від холоду і голоду
Напевно пропаду!

Я старших не послухалась
Їй не вірила їм теж —
Що тільки те, що сіє хтось —
Пізніше і поже“.

„Ну що ж, заходь, — їй посестра, —
Я бачу, ти в біді,
Надворі ж бо не витерпиш
Цих лютих холодів.

Ділитимуся їжею.
А там — розтане сніг.
Вже якось перебудемо
Цю зиму до весни“.

Утішилась недбальниця —
Та у дупло хутчій! —
Їй допоміг ускочити
Попутній вітровій.

Їй ніяково й соромно.
І думає вона,
Що стане працювитою,
Як надійде весна.

Нехай ось зиму забере
На північ вітровій.
„Приходьте, любі, веснонько
І літечко, мерщій!“

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Вш. Редакціє,

Найщиріші побажання з Різдвом Христовим, і Новим Роком.

З одумівським привітом,
Ю. Лисик
Ошава, Онт.
9.12.1986 р.

**

До Адміністрації „Молода Україна“

Привіт з квітучого Лондону!

Щирий Різдвяний привіт та всього найкращого в продовженні творчої праці.

З пошаною
подруга **Оксана Метулинська**
15.12.1986 р.

**

Вельмишановний друже редакторе!

Цим листом хочу звернути Вашу увагу на дуже прикру помилку, яку Ви допустили в передруці моєї статті „Зустріч 1986“ з „Інформатора ОДУМу Міннесоти“ в „Молоду Україну“ ч. 359 за жовтень 1986. В ній, через цю помилку, нанесено значну обіду Андрієві Смику, голові детройської філії ОДУМу, який особисто вклав велику працю в підготовку і переведення зустрічі ОДУМу в Детройті в цьому році. Припускаю, що лише через недогляд набирача у Вашім друці з Андрія Смика було зроблено Андрія Петрушу. Але це не оправдує редактора! Разом з цим з Валі Петруші Ви зробили Віру Петрушу, що є несправедливістю до Валі.

Мені, як авторові допису, також неприємно

перед Андрієм і Валею, бо в оригіналі допису всі були названі правильними іменами! До речі, передруковуючи статті, редакція „МУ“ мусила б подавати джерело.

З одумівським привітом,
А. Лисий
29 листопада, 1986 р.

**

Вш. Редакціє!

Журнал „Молода Україна“ цікавий, з різноманітними темами, статтями, читаємо з насолодою.

З пошаною до всіх робітників журналу

Василь і Тоня Шийка
Клівеланд, США
6 грудня 1986 р.

**

Вш пане, Редакторе!

Веселих свят Різдва Христового і щасливого нового 1987 року, — бажаю Редколегії „Молода Україна“.

Ф. Малиновський

**

Вш. Редакціє!

Бажаю Вам веселих свят і якнайкращих успіхів в Вашій праці.

З привітом і пошаною до Вас,

Василь Сойко
Монтреал,
15-го грудня 1986 року.

**

Редакції і Адміністрації, представникам, дописувачам і читачам журналу „Молода Україна“.

Щиро бажаємо веселих Різдвяних Свят, доброго здоров'я і всього найкращого в Новім 1987 Році.

ТОП і ОДУМ Міннесоти

Танцювальний ансамбль ОДУМ-у „Веснянка“, керівник М. Балдецький, виконує танець „Привіт“. Одумівська зустріч 1985 року. Оселя „Україна“, 1 вересня, 1985 р.

Фото Ів. Корця

**НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
«МОЛОДОЇ УКРАЇНИ»
ЖЕРТВУВАЛИ:**

П. Яцик, Місісага, Онт.	\$500.00	А. Богуславський, Торонто, Онт.	\$10.00
Др. Ю. Лисик, Ошава Онт.	\$250.00	П. Шепель, Сомерсет, Н.Дж., США	\$10.00
М. і О. Співак, Лондон, Онт.	\$200.00	М. Сотник, Торонто, Онт.	\$10.00
О. і Л. Харченко, Етобіко, Онт.	\$150.00	Г. Литвин, Торонто, Онт.	\$10.00
Б. і В. Бородчак, Оттава, Онт.	\$60.00	Д. Павлишин, Севен Гілс, Ог., США	\$10.00
М. і О. Метулинські, Лондон, Онт.	\$40.00	М. Ковалевський, Ютіка, Н.Й., США	\$10.00
Н. Гаврилюк-Стасів, Сарнія, Онт.	\$35.00	М. Григорович, Австралія	\$7.76
А. Міщенко, Ошава, Онт.	\$35.00	Д. Пальчик, Детройт, Міч., США	\$7.00
Е. Рудевська, Саскатун, Саск.	\$35.00	С. Глушко, Торонто, Онт.	\$7.00
І. Синило, Мн. Проспект. Ілл., США	\$30.00	К. Шерстюк, Рівер Форест, Ілл., США	\$5.00
А. Лібер, Торонто, Онт.	\$20.00	Ф. Малиновський, Данія	\$5.00
М. Жовтоніжка, Кітченер, Онт.	\$20.00	Ю. Бринза, Австралія	\$5.00
Ю. і О. Лисик, Ошава, Онт.	\$20.00	І. Новохацький, Рівер Гров, США	\$5.00
В. Петренко, Данія	\$20.00	Л. Павлюк, Ошава, Онт.	\$5.00
Ю. Жижела, Торонто, Онт.	\$20.00	С. Грибінська, Торонто, Онт.	\$5.00
О. Вовкодав, Калгарі, Альберта	\$15.00	М. Кривка, Літл Фалс, Н.Й., США	\$5.00
М. Валер, Ст. Кетеринс, Онт.	\$15.00	В. Колосюк, Ворен, Міч., США	\$5.00
Г. Шапка, Іслінгтон, Онт.	\$10.00	Г. Шерей, Елмгорст, Н.Й., США	\$3.00
А. Максимлюк, Оро Стейшен, Онт.	\$10.00	В. Павленко, Філядельфія, Пен., США.	\$3.00
П. Сенько, Ярдвіл, Н. Дж., США	\$10.00	З тризни бл п. Н. Крижанівської, збірку перевели А. Ноженко і В. Яремченко Лондон, Онт	\$55.00
С. Новицький, Місісага, Онт.	\$10.00	***	
Я. Семотюк, Торонто, Онт.	\$10.00	З тризни бл п. М. Савич Лондон, Онт., збірку перевели А. Ноженко і Л. Овчаренко	\$54.00
В. Пилипенко, Вінніпег, Ман.	\$10.00	**	
А. Ліст, Вінзор, Онт.	\$10.00	У 2-гу річницю смерти сина Євгена Андрія склала Юліян і Людмила Сумик, Торонто, Онт.	\$25.00
М. Косинець, Німеччина	\$10.00	**	
В. Котелко, Чікаго, Ілл.	\$10.00	З тризни бл. п. Бронеслави Троецької, переслав А. Ноженко, Лондон, Онт.	\$25.00
І. Даценко, Місісага, Онт.	\$10.00	**	
А. Хоменко, Морисвіл, Пен., США	\$10.00	З тризни бл. п. Поліни Катеринюк переслав І. Ноженко, Лондон, Онт.	\$23.00

В шосту річницю
смерти, мого дорогого мужа
бл. п. о. протодиякона
Антона, склала
дружина Є. Зозуля \$15.00

**Зложили коляду на журнал
„Молода Україна“:**

І. і З. Корець, Торонто, Онт.	\$100.00
В. Сойко, Монтреал, Кв.	\$50.00
Філія ОДУМ і Відділ ТОП в Мінесота, США	\$50.00
В. і Г. Педенко, Торонто, Онт.	\$25.00
Г. і М. Романенко, Торонто, Онт.	\$25.00
П. і О. Лузовські, Етобіко, Онт.	\$25.00
М. і Л. Лебединські, Віловдеїл, Онт.	\$25.00
Я. і Л. Юхименко, Торонто, Онт.	\$25.00
М. Квас, Торонто, Онт.	\$20.00
І. Халява, Леонард, Міч., США	\$20.00
В. Шийка, Клівланд, США	\$5.00
В. Пономаренко, Клівланд, Огайо, США	\$5.00

**НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ
ПРИЄДНАЛИ:**

Тарас Корець, Торонто, Онт.	1
Олена Лисик, Ошава, Онт.	1
Петро Сенько, Ярдвіл, Н.Дж., США	1

Жертводавцям і прихильникам
«Молодої України» щира подяка.
Редакція і адм. «М.У.»

МОЛОДЬ – МАЙБУТНЄ

НАЦІЇ!

Допомагайте молоді

**морально й
матеріально.**

ОДУМ потребує

Вашої помочі!

MOLODA UKRAINA

Ціна 1.50 дол.
в США і Канаді

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

N. - J. SPIVAK LTD.

1158 Wonderland Road
LONDON, ONTARIO
N6L 1A6
(PRE-MIX CONCRETE)

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

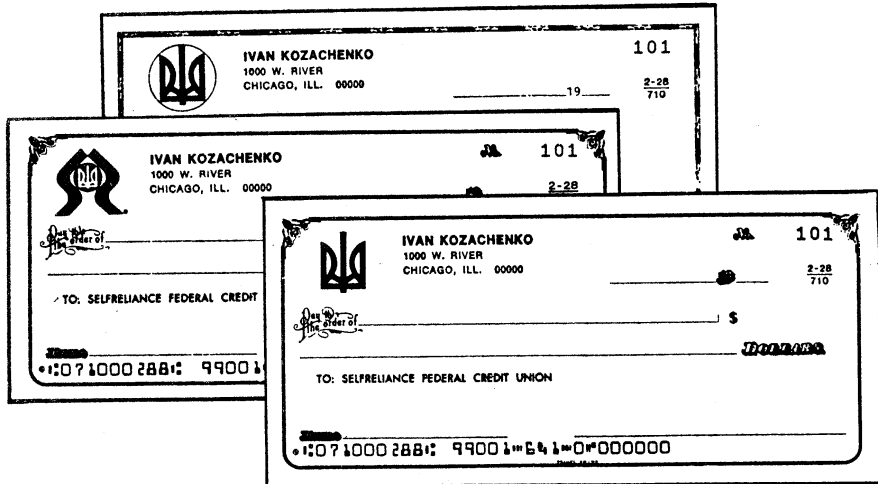
2204 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N4

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до
ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ
Tel.: 763-5666

"УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ"

УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ
(ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.

КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА Є КРАЩІ
ЯК ЗВИЧАЙНІ ЧЕКИ.

- Трансакції є безкоштовні
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конта
- Заробляють дивіденду
- Дрефти мають копії

"САМОПОМІЧ"

2351 W. Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 489-0520

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА